

SFC2021: AMIF:iä, ISF:iä ja BMVI:tä koskeva ohjelma

CCI-numero	2021FI65AMPR001
Nimi englanniksi	Programme Finland - AMIF
Nimike kansallisella kielellä (kansallisilla kielillä)	FI - Programme Finland - AMIF
Versio	5.0
Ensimmäinen vuosi	2021
Viimeinen vuosi	2027
Tukikelpoisuus alkaa	1.1.2021
Tukikelpoisuus päättyy	31.12.2029
Komission päätöksen numero	
Komission päätöksen päivämäärä	
Jäsenvaltion muutospäätöksen numero	
Jäsenvaltion muutospäätöksen voimaantulopäivä	
Ei-merkittävä siirto (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 24 artiklan 5 kohta)	Ei
Toimituksellisia tai tekstinlaadinnallisia korjauksia (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 24 artiklan 6 kohta)	Ei
Temaattinen rahoitusväline (AMIF-asetuksen 11 artikla, BMVI-asetuksen 8 artikla, ISF-asetuksen 8 artikla)	Ei
Seurantakomitean hyväksymä	Kyllä

Sisällysluettelo

1. Ohjelmastrategia: keskeiset haasteet ja toimintapoliittiset vastaukset	4
2. Erityistavoitteet ja tekninen apu	8
2.1. Erityistavoite: 1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	10
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	10
2.1.2. Indikaattorit	15
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	15
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	16
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	17
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	17
2.1. Erityistavoite: 2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	18
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	18
2.1.2. Indikaattorit	23
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	23
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	24
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	25
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	25
2.1. Erityistavoite: 3. Palauttaminen	26
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	26
2.1.2. Indikaattorit	31
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	31
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	32
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	33
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	33
2.1. Erityistavoite: 4. Yhteisvastuu	34
2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus	34
2.1.2. Indikaattorit	35
Taulukko 1: Tuotosindikaattorit	35
Taulukko 2: Tulosindikaattorit	36
2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan	37
Taulukko 3: Alustava jakautuminen	37
2.2. Tekninen apu: TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)	38
2.2.1. Kuvaus	38
2.2.2. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan mukaisen teknisen avun alustava jakautuminen	39
Taulukko 4: Alustava jakautuminen	39
3. Rahoitussuunnitelma	40
3.1. Määrärahat vuosittain	40
Taulukko 5: Määrärahat vuosittain	40
3.2. Määrärahat yhteensä	41
Taulukko 6: Kokonaismäärärahat rahastoittain ja kansallinen osuus	41
Taulukko 6A: Sitoumussuunnitelma	43
3.3. Siirrot	44
4. Mahdollistavat edellytykset	46
Taulukko 9: Horisontaaliset mahdollistavat edellytykset	46
5. Ohjelmaviranomaiset	55
Taulukko 10: Ohjelmaviranomaiset	55
6. Kumppanuus	56
7. Viestintä ja näkyvyys	59
8. Yksikkökustannusten, kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö	61
Lisäys 1: Yksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin ja kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus	62

A. Yhteenveto pääkohdista.....	62
B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot.....	63
C. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen laskenta.....	64
1. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvauksen tai kiinteämääräisen rahoituksen laskennassa käytettävien tietojen lähde (kuka on tuottanut, kerännyt ja kirjannut tiedot; minne tiedot on tallennettu; koontipäivät; validointi jne.):	64
2. Selvittääkää, miksi ehdotettu menetelmä ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 artiklan 2 kohtaan perustuva laskelma ovat oleellisia toimen tyypin kannalta.....	65
3. Ilmoittakaa, miten laskelmat on tehty, mukaan lukien erityisesti mahdolliset oletukset laadusta tai määristä. Tarvittaessa olisi käytettävä tilastollista näyttöä ja vertailuarvoja ja ne olisi toimitettava pyydettyssä muodossa, jota komissio pystyy käyttämään.	66
4. Ilmoittakaa, miten varmistetaan, että ainoastaan tukikelpoiset menot on otettu huomioon laskettaessa vakioyksikkökustannuksia, kertakorvausta tai kiinteämääräistä rahoitusta.	67
5. Tarkastusviranomais(t)en arvio laskentamenetelmästä ja määristä sekä järjestelyt, joilla varmistetaan tietojen tarkastaminen, laatu, kerääminen ja tallentaminen.	68
Lisäys 2: Kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus.....	69
A. Yhteenveto pääkohdista.....	69
B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot.....	70
Lisäys 3.....	71
Temaattinen rahoitusväline (AMIF-asetuksen 11 artikla, BMVI-asetuksen 8 artikla, ISF-asetuksen 8 artikla).....	71
ASIAKIRJAT	74

1. Ohjelmastrategia: keskeiset haasteet ja toimintapoliittiset vastaukset

Viite: asetuksen (EU) 2021/1060 (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) 22 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii, iv, v ja ix alakohta

Euroopan komissio antoi vuonna 2020 EU:n muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikan uudistusta koskevan tiedonannon ja lainsäädäntöehdotukset (ns. pakti), joiden tarkoituksena on uudistaa turvapaikkajärjestelmää kokonaisvaltaisesti. Pakti hyväksyttiin toukokuussa 2024. Sopimukseen sisältyy yhteensä kymmenen säädöstä. Säädökset aiheuttavat kehittämistarpeita ja resurssienlisäyksiä turvapaikkajärjestelmän eri osa-alueilla.

Paktin toimeenpanoon liittyvät haasteet ja tarpeet perustuvat komission tarvearviointiin, kansalliseen täytäntöönpanosuunnitelmaan (NIP) sekä osana paktin täytäntöönpanoa laadittuun kansalliseen turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintastrategiaan. Paktin täytäntöönpano sovitetaan yhteen hallituksen ohjelman tavoitteiden kanssa.

Suomen turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmä on yleisesti ottaen kehittynyt, mikä antaa hyvän pohjan uuteen toimintakehykseen siirtymiselle. Paktin kannalta keskeistä on varata riittävät resurssit erityisesti Eurodac- ja UMA-järjestelmien kehittämiseen. Turvapaikkaprosessia on välttämätöntä uudelleen järjestellä ja tehostaa etenkin sen alkuvaiheessa, samalla kun kehitetään sen laatua ja varmistetaan hakijoiden oikeusturva. Myös Dublin-siirtojen toteuttamista on syytä tehostaa.

Kehittämistarpeita liittyy myös muihin paktin rakenneosiin. Rajamenettelyn ja seulonnan kapasiteettia tulee nostaa niin infrastruktuurin kuin henkilöstön osalta. Vastaanottodirektiivin tehokas täytäntöönpano edellyttää järjestelmien edelleen kehittämistä ja ylläpidon varmistamista. Yhteisvastuun osalta on tarpeen luoda vuotuisen muuttoliikkeen hallintasykliin osallistumista varten tarvittavat päätöksentekomenettelyt ja –rakenteet sekä varmistaa valmius sisäisten siirtojen toteuttamiseen sekä hyötyvänä että osallistuvana jäsenvaltiona. Yhteisvastuusitoumuksista päätetään kuitenkin kulloinkin erikseen. Myös palauttamismenettelyjä on tarve tehostaa, ja samassa yhteydessä on kiinnitettävä huomiota viranomaisten väliseen tiedonkulkuun. Seulontavaihetta ja rajamenettelyä varten on otettava käyttöön riippumaton perusoikeuksien seurantamekanismi. Oikeudelliset takeet, oikeudellinen neuvonta ja hakijoiden riittävä informointi tulee varmistaa kaikissa prosessin vaiheissa.

Rahaston erityistavoitteessa 1 keskitytään NIPin mukaisiin toimenpiteisiin rakenneosissa 2 (rajamenettely), 3 (vastaanotto), 4 (turvapaikkamenettely), 6 (vastuu) ja 9 (horisontaaliset näkökohdat). Rahoituksella katetaan rakenneosien tarpeiden mukaisia kerta- ja pysyväluonteisia kustannuksia liittyen henkilöstöön, tietojärjestelmiin, toimitiloihin ja laitteisiin sekä muita kustannuksia, kuten koulutus- ja tulkkaus- ja käännöskuluja. Erityistavoitteen 3 rahoituksella tehostetaan rakenneosan 5 (Palauttaminen) mukaisesti palauttamismenettelyjä, selkiytetään prosesseja ja varmistetaan tiedonkulku viranomaisten välillä.

Kansallisella rahoituksella katetaan EU-hankkeiden omarahoitusosuuksia. Lisäksi kansallinen rahoitus kattaa kaikki muut paktiin liittyvät kustannukset, joita ei kateta EU:n varoilla. Näihin kustannuksiin sisältyy esimerkiksi oikeusapuviraston lisäresurssit, turvapaikkaprosessiin liittyviä pysyviä infrastruktuuri- ja laitekustannuksia, Maahanmuuttoviraston ja Poliisin henkilöstöresurssien lisäämisestä aiheutuvia lisäkustannuksia, ICT-järjestelmien ylläpitokustannuksia sekä muita kustannuksia, kuten ulkoistetut psykologiset ja lääketieteelliset palvelut tai matkakustannukset. Lisäksi solidaarisuustoimien (rakenneosa 7) arvioidut kustannukset katetaan kansallisesta talousarviosta.

Suomi on osoittanut solidaarisuutta osallistumalla vuosina 2015–2023 turvapaikanhakijoiden sisäisiin siirtoihin Välimeren alueen EU-valtioista ja uudelleensijoittanut UNHCR:n esittämiä kiintiöpakolaisia vuodesta 1979 lähtien.

Suomi jatkaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien kiintiöpakolaisten uudelleensijoittamista. Suomen turvapaikkapolitiikka perustuu hädänalaisimpien auttamiseen. Rahaston erityistavoitteessa 1 jatketaan edellisen ohjelmakauden mukaisesti alue- ja paikallistason toimijoiden kiintiöpakolaisten sijoittamista koskevan osaamisen, yhteistyön ja prosessien vahvistamista. Erityistavoitteessa 4 hyödynnetään rahaston temaattisen välineen mukaista erillisrahoitusta, joka kanavoidaan pakolaisten uudelleensijoittamismenettelyistä ja pakolaisten kuntaan sijoittamisesta vastaavien viranomaisten toimintaan. Rahaston temaattisen välineen rahoitusta on ohjelmakauden alkuvuosina hyödynnetty turvapaikanhakijoiden sisäisiin siirtoihin osana jäsenmaiden välisiä solidaarisuustoimia.

Suomen keskeiset haasteet liittyvät sekä EU-säännösten soveltamiseen että tarpeeseen tehostaa turvapaikkamenettelyä. Vuoden 2021 alussa hakijamäärät ovat laskeneet vuosista 2015–2016 ja uusien

hakemusten käsittelyn osalta menettelyä on kyetty nopeuttamaan. Uusintahakemusten suhteellinen osuus on kuitenkin noussut ja niiden käsittely on aikaa vievää. Hakijoiden joukossa on jopa vuosia asiansa käsittelyä odottaneita. Pitkä ajanjakso vastaanottojärjestelmässä ja tulevaisuuden epävarmuus ovat lisänneet myös haavoittuvasta asemasta johtuvia erityistarpeita.

Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainasta paenneiden tilapäinen suojelu on merkinnyt suurta haastetta sekä Suomen vastaanottojärjestelmälle että kotoutumistoimille. Hallituksen työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriryöryhmä on hyväksynyt toimenpideohjelman Ukrainasta paenneiden auttamiseksi vuosille 2024–2027.

Tunnistettuihin haasteisiin rahasto vastaa mm. edistämällä yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän uudistamista ja toimeenpanoa EU-lainsäädäntöä soveltaen sekä tehostamalla, sujuvoittamalla ja kehittämällä menettelyitä ja tietojärjestelmiä. Tarkoituksena on varmistaa palveluiden laatu, asianmukainen oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden toteutuminen sekä osallisuutta tukevat toimet vahvistamalla niin viranomais- kuin kolmannen sektorin toimia. Oikea-aikaisilla tukitoimilla pyritään paitsi ehkäisemään asiakkaiden passivoitumista ja mielenterveyteen liittyviä ongelmia, myös edistämään kotoutumisen edellytyksiä. Toimeenpanossa huomioidaan myös ukrainalaisten tarpeet, mukaan lukien mahdolliseen tilapäisen suojelun päättymiseen liittyvät neuvonta- ja tukitoimet. Ohjelman käynnistyessä vuonna 2021 Suomessa asui lähes 300 000 ulkomaan kansalaista. Noin 70 % maahanmuuttaneista 2020-luvulla on ollut kolmansien maiden kansalaisia. Yleisin syy saapua Suomeen on perhe tai työ. Kolmansista maista tulevan työvoiman määrä on kasvanut.

Kansainvälistä suojelua hakevien ja saavien määrä on vaihdellut suuresti. Myönteisten oleskelulupien määrät ovat laskeneet vuoden 2016 ennätysmääristä. Vuonna 2019 ensimmäisiä oleskelulupia kansainvälisen suojelun perusteella myönnettiin 2 073 ja kansainvälistä suojelua saaneiden perheenjäsenille 1 525. Toissijaisen suojelun perusteella luvan sai 452 henkilöä ja muilla perustein 434 henkilöä. Suomen pakolaiskiintiön koko on vaihdellut vuosittain. Vuonna 2025 pakolaiskiintiö on 500. Marinin hallitusohjelman pyrkimyksenä oli kotoutumisen nopeuttaminen sekä maahanmuuttajien osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla. Työ- ja elinkeinoministeriön vuosina 2019–2020 valmisteleman kotoutumisen edistämisen uudistustarpeita koskevan selonteon pohjalta uudistettiin kotoutumislaki. Kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseen sekä SOTE-palveluihin suunnitellut rakenneuudistukset edellyttävät monialaisen asiakastyön kehittämistä. Eduskunnalle 2022 esitetyn selonteon mukaan erityishuomiota tarvitaan työllistymiseen, koulutukseen, rasismin, syrjinnän ja köyhyyden ehkäisemiseen ja vähentämiseen, terveyteen ja hyvinvointiin sekä asumiseen liittyviin kysymyksiin.

Vuonna 2023 voimaan tulleen Orpon hallitusohjelman mukaan Suomeen kotoudutaan työllä. Kotoutumisen nopeuttaminen ja velvoittavuuden lisääminen nähdään yhtenä keinona työllisyysasteen nostamista koskevan tavoitteen saavuttamisessa. Maahanmuuttajanaiset ovat kotoutumisen edistämisen erityistä kohderyhmää. Orpon hallitusohjelman mukaisesti ohjelmakauden loppupuolella priorisoidaan erityisesti maahan muuttaneiden omaa vastuuta, kieliopintoja, yhteiskuntaorientaatiota, maahanmuuttajanaisten työllistymisen edistämistä sekä tasa-arvotoimia (ml. perheväkivallan, kunniaan liittyvä väkivallan ja naisten sukuelinten silpomisen ehkäisy) osana perheiden kotoutumisen kokonaisuutta.

Orpon hallitusohjelman mukaan Suomi sujuvoittaa kilpailukykyä ja julkista taloutta vahvistavaa koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa. Talent Boost -toimenpideohjelman puitteissa kehitetään monia laaja-alaisia toimenpiteitä tämän mukaisesti. Sen lisäksi, että Suomessa jo olevien työttömien työnhakijoiden työllistymistä tuetaan, työvoimaa täydennetään ensisijaisesti EU- ja ETA-alueelta. Työperäisen maahanmuuton painopisteenä kolmansista maista ovat korkeakoulutetut ja työntekijät sellaisilla aloilla, jotka voidaan aidosti todentaa työvoimapula-aloiksi.

Vuoden 2015 jälkeisessä tilanteessa AMIF-rahastolla on ollut merkittävä rooli kotoutumisen edistämässä. Kuntia ja järjestöjä on tuettu alkuvaiheen kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisessä. Kotoutumisen tietopohjaa on vahvistettu rahaston tukemissa tutkimus- ja seurantahankkeissa. Laillisen maahanmuuton osalta on kehitetty erityisesti lupamenettelyn prosesseja ja asiakaspalvelun sujuvuutta.

Kaudelle 2021–2027 valmistellussa ohjelmassa on huomioitu ohjelmakauden aikana voimassa olevien hallitusohjelmien tavoitteet, Talent Boost -toimenpideohjelman sekä EU:n laillisen maahanmuuton kehittämistä koskevat tavoitteet ja kotoutumista koskeva toimintasuunnitelma. Ohjelmakauden alkupuolella rahaston avulla tehostettiin Marinin hallitusohjelman mukaisesti kolmansien maiden

kansalaisille tarjottavaa tukea kotoutumisen alkuvaiheessa, edistettiin palveluiden inklusiivisuutta, laatua ja tietopohjaa sekä vahvistettiin erityistä tukea tarvitsevien valmiuksia, osaamista ja hyvinvointia. Lisäksi keskityttiin toimiin, joiden avulla lisättiin maahanmuuttajien osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnan eri osa-alueilla. Ohjelmakauden jälkimmäisellä puoliskolla rahastossa keskityttiin Orpon hallitusohjelman mukaisesti lisäämään laillisten väylien sujuvuutta ja hallittavuutta sekä ehkäisemään väärinkäytöksiä. Kotoutumisen painopisteet ovat velvoittavuuden ja oman vastuun lisääminen suomen kielen ja yhteiskunnan tuntemuksen osa-alueilla.

Määräaikaisella budjettirahoituksella on rahoitettu monikielisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden toimintaa sekä maahanmuuttajien osaamiskeskusten toimintaa suurimmissa kaupungeissa. AMIF tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluiden toimintaan lisäresursseja erityisesti alueilla, joilla ko. palvelua ei ole. Lisäksi AMIF-rahoituksella kehitetään monialaisia palveluita vastaamaan myös maahanmuuttajien tarpeita. Rahasto panostaa työllisyysasteen nostamiseen vahvistamalla kolmansien maiden kansalaisten, erityisesti kotona olevien naisten työllistymistä, osaamista ja kielitaitoa. Rahasto edistää lasten ja perheiden hyvinvointia ja vahvistaa lasten ja nuorten koulumenestystä mm. koti-kouluyhteistyöllä. Rahasto täydentää ESR+ -toimia kohdentamalla tukea erityisesti kotoutumisen alkuvaiheeseen ja haavoittuvassa asemassa oleville kolmansien maiden kansalaisille sekä vahvistamalla kotoutumisen tietopohjaa ja digitaalisuutta. AMIF-toimet kohdistuvat yleisten ja yhteiskunnallisten valmiuksien ja hyvinvoinnin vahvistamiseen, kun taas ESR+ ulottaa toimet myös mm. ammatilliseen koulutukseen ja työelämään.

EU-rahoituksella täydennetään kansallisia toimia koulutus- ja työperäisen maahanmuuton osalta. AMIF:n avulla sujuvoitetaan mm. osaamisperusteisen maahanmuuton prosesseja, vahvistetaan maahanmuuttohallinnon tiedolla johtamista ja kehitetään lupamenettelyä, vähentäen samalla väärinkäytöksiä ja torjuen turvallisuusuhkia. Osaajien maahanmuuttoa ja liikkuvuutta koskevia prosesseja sujuvoitetaan kolmansissa maissa (lähtömaissa) esim. tiedotus- ja viestintätoimin. ESR+ luo toimiin jatkumon Suomessa. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoitus kohdennetaan työ- ja koulutusperusteisten prosessien nopeuttamiseen. AMIF täydentää sitä tukemalla mm. henkilöstön perehdytystä, lupahakijoiden ennako- ja jälkivalvontaa sekä laajempia asiakkuuksien kehittämistoimia. Lisäksi AMIF-rahoituksella täydennetään RRF-toimia oleskelulupaprosessien automatisoinnin ja sähköisen asioinnin osalta. AMIF-rahoituksella voidaan täydentää RRF-toimenpiteitä siltä osin kuin RRF-rahoitettavan toiminnan päätyttyä on tarpeen. Muutoin AMIF-rahoitus kohdennetaan muihin lupaprosesseihin.

Rahaston odotetaan edesauttavan tehokkaan tuen tarjoamista kolmansien maiden kansalaisille. Toivottuna tuloksena on, että kotoutumispalvelut ja 3. sektorin palvelut tavoittavat kohderyhmän tehokkaasti ja työllisyyttä edistävästi.

Ohjelmakauden 2021–2027 käynnistyessä Suomessa on tuhansia turvapaikanhakijoita, jotka ovat vastaanottopalveluiden piirissä tai heidän palvelunsa ovat lakanneet. Vastaanottojärjestelmässä on edelleen vuonna 2015 tulleita turvapaikanhakijoita, jotka odottavat päätöstään Maahanmuuttovirastolta tai hallinto-oikeudelta tai ovat hakeneet uudelleen turvapaikkaa kielteisen päätöksen saatuaan. Vuosien 2016–2019 aikana vapaaehtoisesti palanneiden määrä on jatkuvasti laskenut. Keskeisenä ongelmana ovat haasteet pakkopalautuksissa ja erityisesti takaisinottoyhteistyössä, mitkä syövät vapaaehtoisen paluun järjestelmän vaikuttavuutta, mutta asiaan vaikuttaa myös esim. se, että uudelleenkotoutuminen koetaan vaikeaksi. Suomen turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmää sekä paluita ja palautuksia tehostetaan hallitusohjelman mukaisesti.

Kaudella 2014–2020 kehitettiin paluuneuvontaa, -viestintää, yhteistyötä ulkoministeriön ja lähtömaiden kanssa ja sidosryhmäyhteistyötä. Maastapoistamisen toimeenpanossa on panostettu osaamisen vahvistamiseen, menettelyjen yhtenäistämiseen ja takaisinottosopimusten edistämiseen sekä käynnistetty tietojärjestelmien kehittämistoimenpiteitä. Palautusten valvonnan prosesseja, palautettavien haavoittuvuuden tunnistamista ja viranomaisyhteistyötä on vahvistettu. Maastapoistamisen suurin haaste on edelleen keskeisten lähtömaiden haluttomuus vastaanottaa kansalaisiaan.

Kauden 2014–2020 toimet ovat pitkälti edelleen relevantteja. Kehittämiskohteiksi on tunnistettu myös ulkopoliittiset keinot ja vahvistettu yhteistyö lähtömaan kanssa, kehitysavun ehdollisuus omien kansalaisten takaisinottoon, yhteistyö diasporan ja järjestöjen kanssa sekä paluun seuranta. Keskeistä on tehostaa sekä vapaaehtoisen paluun että palautusten toimeenpanoa, jotta kielteisen päätöksen saaneet palaavat mahdollisimman nopeasti.

Tavoitteena on vapaaehtoisen paluun järjestelmän toimeenpano ja edelleen kehittäminen, takaisinottosopimusten edistäminen keskeisten kolmansien maiden kanssa, sekä laittoman maassa oleskelun ja siihen liittyvän ihmiskaupan ja hyväksikäytön ehkäiseminen ja torjunta. Osana tätä kokonaisuutta ehkäistään ja torjutaan laitonta oleskelua laaja-alaisella viranomaisyhteistyöllä. AMIF-toimilla tartutaan paluun kannustimiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja varmistetaan paluujärjestelmän kapasiteetin riittävyys. Vapaaehtoisen paluun palveluita vahvistetaan ja asiakkaiden luottamusta järjestelmään pyritään lisäämään. Kestävää uudelleenkotoutumista ja sitä koskevia erilaisia yhteistyömuotoja lähtömaissa edistetään. Lähtömaissa vahvistetaan yhteistyötä laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi ja takaisinottosopimusten edistämiseksi. Paluutoimia tukevien tietojärjestelmien toimivuus ja riittävä tietopohja varmistetaan, myös paktin toimeenpano huomioiden. Palautusten valvonnan ja sitä koskevan yhteistyön tukemista jatketaan. Uusina elementteinä ohjelmassa ovat säilöönottoon liittyvät kehitystoimet sekä Schengen-arviointien ja -suositusten mukaiset kehittämistoimenpiteet.

Rahaston tukemilla toimilla tavoitellaan tehokkaampaa paluupolitiikkaa. Tavoitteena on, että paluujärjestelmä saavuttaa tehokkaasti kohderyhmänsä, tarjoaa kattavaa neuvontaa huomioiden myös haavoittuvassa asemassa olevat ja toimii saumattomassa viranomaisyhteistyössä niin kotimaassa kuin lähtömaiden ja EU-yhteistyön osalta. Sitä täydentää uudelleenkotoutumisen palveluvalikoima.

Läpileikkaavat periaatteet

Ohjelman kaikissa toimissa huomioidaan yleisasetuksen (CPR) artiklan 9 mukaiset horisontaaliset periaatteet sekä AMIF-asetuksen artiklan 6 mukaiset periaatteet. Ohjelma ja toteutettavat toimet perustuvat yhteisiin eurooppalaisiin arvoihin sekä oikeusvaltioperiaatteen, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja perus- ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen. Myös sukupuolinäkökulma ja lasten oikeuksien toteutuminen integroidaan tuettaviin toimiin ja niitä edistetään kaikissa vaiheissa. Kaikilla osa-alueilla panostetaan vahvemman tuen tarpeessa ja haavoittuvassa asemassa olevien kolmansien maiden kansalaisten aikaiseen tunnistamiseen, tavoittamiseen ja yksilökohtaisten tarpeiden huomioimiseen.

Rahastosta tuettavilla toimilla voidaan kattaa Ukrainasta sotaa pakenevien ja kotimaahansa palaavien tarpeita.

Rahasto edistää osaltaan valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa kehittämällä eri toimijoiden kykyä tunnistaa ihmiskaupan ja muun hyväksikäytön uhreja. Tarkoituksena on parantaa uhrien ohjautumista ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään.

Rahoituksella ei ylläpidetä lakisäateistä perustoimintaa, mutta sen avulla voidaan täydentää, tehostaa ja kehittää budjettirahoitteista toimintaa. Rahoituksella ei tueta puhtaasti tutkimustoimintaa, jota tyypillisesti tuetaan tutkimusapurahoin.

Rahoituksen yhteensovittaminen (kansallinen rahoitus, ESR+, EAKR, BMVI, Global Europe NDICI, RRF) varmistetaan tiiviillä viranomaisyhteistyöllä sekä rahaston seurantakomiteassa, maahanmuuton ja kotouttamisen koordinaatioryhmässä ja paluun koordinaatioryhmässä.

Yleisasetuksen (CPR) artiklan 8 mukaisesti ohjelma toimeenpannaan kumppanuuksissa ja monipuolisia verkostoja hyödyntäen, huomioiden kolmas ja neljäs sektori ja vahvistaen maahanmuuttajajärjestöjen roolia.

Ohjelman soveltamisala kattaa Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan. Ohjelman toimeenpanossa huomioidaan ruotsinkielisen tiedon ja koulutuksen tarpeet.

CPR:n 22 artiklan mukaisesti taulukko voi 3 sisältää allokoimattomia toimityyppejä, joilla varaudutaan temaattisen välineen kautta mahdollisesti rahoitettaviin toimiin.

Rahaston hallintoviranomaisena (HV) toimii sisäministeriö. Tarkastusviranomaisena toimii valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminto. HV:n henkilötyövuosien määrän arvioidaan säilyvän suunnilleen vastaavana kuin kaudella 2014–2020. Rahoituksen merkittävä kasvu merkitsee myös avustusta saavien toimien lisääntymistä, minkä arvioidaan lisäävän viranomaisten työmäärää. HV varautuu uuden ohjelmakauden tehtävien ja ohjelmakausien päällekkäisyyksien hoitamiseksi kolmen henkilötyövuoden lisästarpeeseen. Työmäärää tasataan myös lisäämällä yksinkertaistettujen kustannusmallien käyttöä rahastoissa.

2. Erityistavoitteet ja tekninen apu

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 ja 4 kohta

Valittu	Erityistavoite tai tekninen apu	Toimen tyyppi
☒	1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Säännölliset toimenpiteet
☐	1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Erityiset toimenpiteet
☒	1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Liitteen IV toimet
☒	1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Operatiivinen tuki
☐	1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Hätäapu
☒	1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Pact and Ukraine specific action
☒	2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Säännölliset toimenpiteet
☐	2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Erityiset toimenpiteet
☒	2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Liitteen IV toimet
☒	2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Operatiivinen tuki
☐	2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Hätäapu
☐	2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Pact and Ukraine specific action
☒	3. Palauttaminen	Säännölliset toimenpiteet
☐	3. Palauttaminen	Erityiset toimenpiteet
☒	3. Palauttaminen	Liitteen IV toimet
☒	3. Palauttaminen	Operatiivinen tuki
☐	3. Palauttaminen	Hätäapu
☒	3. Palauttaminen	Pact and Ukraine specific action
☒	4. Yhteisvastuu	Säännölliset toimenpiteet
☐	4. Yhteisvastuu	Erityiset toimenpiteet
☒	4. Yhteisvastuu	Liitteen IV toimet
☐	4. Yhteisvastuu	Operatiivinen tuki
☐	4. Yhteisvastuu	Hätäapu
☒	4. Yhteisvastuu	Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy
☒	4. Yhteisvastuu	Kansainvälinen suojelu (siirto jäsenvaltioon)

Valittu	Erityistavoite tai tekninen apu	Toimen tyyppi
☐	4. Yhteisvastuu	Kansainvälinen suojelu (siirto jäsenvaltiosta)
☐	4. Yhteisvastuu	Pact and Ukraine specific action
☒	TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)	
☐	TA.37. Tekninen apu – kustannuksiin perustumaton (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artikla)	

2.1. Erityistavoite: 1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden määrä on Suomessa laskenut vuoden 2015 poikkeukselliselta tasolta noin 4 000 hakijan vuosittaiselle tasolle. COVID-19 pandemian myötä hakijoiden määrä laski edelleen. Vuosina 2015–2019 uusintahakemusten osuus kaikista turvapaikkahakemuksista kasvoi voimakkaasti. Vuonna 2019 lähes puolet turvapaikkahakemuksista oli uusintahakemuksia. Vuodesta 2021 alkaen uusintahakemusten määrä on kuitenkin laskenut. Yksintulleiden alaikäisten osuus hakijoiden kokonaismäärästä on ollut laskeva. Suomen vastaanottojärjestelmässä oli vuoden 2020 lopussa noin 6500 turvapaikanhakijaa, joista n. 71 % oli miehiä ja 29 % naisia. Vuoden 2024 lopussa turvapaikanhakijoita oli noin 5 700. Lisäksi järjestelmässä oli noin 16 500 tilapäistä suojelua saavaa. Vuosien 2023–2024 aikana kuntiin on siirtynyt noin 28 200 tilapäistä suojelua saavaa.

Turvapaikkamenettelydirektiivin mukainen ulkomaalaislain turvapaikkahakemusten käsittelyaikoja koskeva muutos tuli voimaan 2018. Pääsäännön mukaan tämän jälkeen vireille tulleet hakemukset tulee käsitellä kuudessa kuukaudessa niiden jättämisestä. Turvapaikkahakemusten käsittelyä tehostetaan. Menettelyn laatu ja oikeusturva varmistetaan. Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistustoimet tulevat niin ikään vaikuttamaan kansalliseen turvapaikkamenettelyyn ja hakemusten käsittelyaikoihin.

Turvapaikkahakemusten käsittelyaikoja on kyetty nopeuttamaan uusien hakemusten osalta tavoitteen mukaisiksi. Haasteeksi ovat muodostuneet hallinto-oikeuden palauttamat, aiempina vuosina vireille tulleet hakemukset. Myös tuomioistuinten ruuhkautuminen pitkittää turvapaikkaprosessia.

Käsittelyaikavelvoitteissa pysyminen osoittaa tarpeen riittävien henkilöstöresurssien turvaamiseksi turvapaikkatutkinnassa myös turvapaikanhakijamäärien äkillisiin vaihteluihin varautumiseksi perus- ja ihmisoikeusvelvoitteita noudattaen.

Henkilöstöresursseja eniten sitova osa turvapaikkaprosessia ovat turvapaikkapuhuttelut ja muut hakemusperusteiden selvittämiseen liittyvät kuulemiset. Usein haasteena on myös tulkkien vaihteleva taso sekä saatavuus. Paktin myötä lyhentyneet käsittelyajat edellyttävät eri viranomaisten resurssointia ja mm. tietojärjestelmämuutoksia.

Ohjelmakauden alussa vastaanottokeskuksia lakkautettiin hakijamäärien laskiessa. Yli kolmannes hakijoista asui yksityismajoituksessa. Ohjelmakauden aikana vastaanoton kapasiteetti on vaihdellut voimakkaasti. Tilapäistä suojelua hakevien vastaanoton myötä vuonna 2020 vastaanottokeskusten määrää kasvatettiin nopeasti ja vuoden 2024 alusta sitä on jälleen supistettu tilapäistä suojelua saavien siirtyessä kuntiin. Noin 43 prosenttia vastaanottokeskusten asiakkaista majoittuu yksityismajoituksessa.

Vaikka majoituskapasiteetti ja infrastruktuuri ovat pääosin riittäviä ja oikein mitoitettuja nykyiseen hakijamäärien tasoon, vastaanotto- ja säilöönottokapasiteetin riittävyys etenkin pääkaupunkiseudulla on osoittautunut haastavaksi. Vastaanotto- ja säilöönottokeskusten kiinteistöt ovat monissa tapauksissa ikääntyneitä. Niissä on kyetty heikosti huomioimaan erityistarpeita, kuten liikuntaesteisyys.

Mielenterveyspalveluista ja aihepiirin osaamisesta on puutetta vastaanottojärjestelmässä ja keskusten ulkopuolella. Tarpeisiin perustuvia palveluita on tarpeen tarjota yhdenvertaisuus- ja syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti.

Vastaanottojärjestelmän yhteydessä toimivan ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiakasmäärä on kasvanut vuodesta 2015 moninkertaiseksi. Auttamisjärjestelmän piirissä ovat myös asiakkaiden alaikäiset lapset. Asiakkaiden määrän voimakas kasvu kuvaa viranomaisten osaamisen kasvua ilmiön tunnistamisessa. Hallitusohjelman mukaan ihmiskaupan torjuntaa tehostetaan ja tietojenvaihto viranomaisten välillä varmistetaan. Ihmiskauppaa ehkäistään poikkihallinnollisesti ja kokonaisvaltaisesti. Maahanmuuttoon liittyvää työperäistä hyväksikäyttöä torjutaan ja rikoksen uhrien tukipalvelut turvataan.

Maahanmuuttopakti edellyttää, että turvapaikanhakijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista huolehditaan. Sopimukseen sisältyvien säädösten täytäntöönpanon yhteydessä tulee huolehtia siitä, että maksutonta oikeudellista neuvontaa ja oikeusapupalveluja pystytään tarjoamaan tehokkaasti sopimuksen

edellyttämällä tavalla. Vastaanottopalveluihin liittyvää hakijoiden oikeudellista neuvontaa on jo edellisellä ohjelmakaudella kehitetty eri toimijoiden tukemana.

Vuoden 2015 maahanmuuttopaine osoitti vastaanottojärjestelmässä olevat tarpeet varautumiselle äkillisiin muutoksiin turvapaikanhakijoiden määrissä. Sen seurauksena aloitettiin hakijoiden rekisteröinnissä käytettävien tietojärjestelmien kehitystyö suuriin asiakasmääriin varautumiseksi. Työ on resurssien niukkuudesta johtuen yhä kesken. Ajanmukaisilla tietojärjestelmillä aikaa vieviä toimintoja kyetään automatisoimaan, jolloin kyetään myös varaamaan enemmän aikaa varsinaiselle asiakastyölle. Sujuva digitaalinen asiointi edistää myös asiakkaiden oikeusturvaa. Vastaanotto toiminnan ja laajemmin turvapaikkaprosessin taloudellisuuden varmistaminen ja valmiuden ylläpitäminen edellyttävät raportointi- ja käsittelyjärjestelmien kehittämistä sekä liityntöjä eri järjestelmien välillä.

Suomi tekee turvapaikka- ja pakolaispolitiikassa jatkuvaa yhteistyötä niin EU:n kuin pohjoismaidenkin tasolla edistäen yhtenäisiä käytäntöjä. Päätöksentekoa tukevan alkuperämaita koskevan tiedon keräämistä, analysointia ja jakamista pyritään edelleen tehostamaan.

EU-keskustelussa on korostunut tarve parantaa turvapaikkajärjestelmän toimintaan liittyvää tilannekuvaa. Eurodac-järjestelmän osalta on tuotu esiin tarve siirtyä laskemaan hakijoita hakemusten sijaan, jolloin saataisiin totuudenmukaisempi kuva eri jäsenvaltioissa olevien turvapaikanhakijoiden määrästä. On myös pidetty tärkeänä laajemminkin hyödyntää tietojärjestelmien tietoa turvapaikanhakijoiden liikkeistä EU:n ulkorajan yli ja jäsenvaltioiden alueella. Paremman tilannekuvan avulla voidaan rakentaa tarkempia ennakoinnin malleja.

Suomen pakolaiskiintiön koko on vaihdellut ohjelmakauden aikana. Se nähdään tapana jakaa globaalisti vastuuta pakolaisista ja osana muuttoliikkeen kestävä hallintaa. Operationaalinen yhteistyö ja tiedonvaihto tiivistyvät EU-jäsenvaltioiden välillä. UNHCR:n lisäksi EASO:n kasvava rooli uudelleensijoittamisessa tulee huomioitavaksi kansallisten menettelyiden kehittämisessä.

Suomi edistää kiintiöpakolaisjärjestelmän laajempaa käyttöä. Pakolaiskiintiötä nostettiin 1050 henkilöön vuonna 2021 ja se laskettiin 500 henkilöön vuonna 2024. Suomi painottaa haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden valintaa. Kiintiöstä osa on perinteisesti varattu UNHCR:n esittämille hätätapauksille vailla alue- tai kansalaisuusrajoitusta. Suomi on uudelleensijoittanut pakolaisia myös UNHCR:n Emergency Transit Mechanism -järjestelmän puitteissa. Mekanismi edellyttää menettelyn sujuvuutta kaikilta prosessin toimijoilta.

Sujuva uudelleensijoittaminen edellyttää riittävää vuosittaista kuntapaikkojen määrää. Kiintiöpakolaisia vastaanotti vuonna 2020 47 kuntaa. Kuntien uudelleensijoittamistoiminnan jatkuvuuden turvaaminen edellyttääkin osaamista tukevia toimia erityisesti alue- ja paikallistasoilla.

Ohjelmakaudella 2014–2020 AMIF:n avulla kyettiin tehokkaasti vastaamaan vuosien 2015–2016 maahanmuuttopaineen aiheuttamiin tarpeisiin tehostamalla turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmää ja sen varautumiskykyä. Erityisesti sujuvoitettiin viranomaismenettelyitä ml. vastaanotossa ja turvapaikkakäsittelyssä hyödynnettävien tietojärjestelmien kehittäminen. Uudelleensijoittamisen osalta tuettiin paikallisia ja alueellisia toimijoita uudelleensijoittamisen edellytysten parantamiseksi. Ohjelmakaudella 2021–2027 jatketaan edellisen kauden toimintojen kehittämistä.

Tunnistettuihin kehittämistarpeisiin vastaamiseksi rahasto toteuttaa seuraavanlaisia täytäntöönpanotoimia ja toimia:

1A Unionin säännösten ja Euroopan yhteiseen turvapaikkajärjestelmään liittyvien painopisteiden yhdenmukaisen soveltamisen varmistaminen;

- Kansallista turvapaikkajärjestelmää arvioidaan, kehitetään ja muutetaan vastaamaan EU-lainsäädännön, erityisesti muuttoliike- ja turvapaikkasopimukseen liittyviä muutoksia. Järjestelmän toimintoja uudelleenjärjestellään, työprosesseja eri viranomaisissa sujuvoitetaan ja tietojärjestelmiä kehitetään. Tiedon käytettävyyttä turvapaikkaprosessissa parannetaan menettelyn eri vaiheissa. Neuvonnan ja palveluiden saatavuutta ja laatua vahvistetaan. Viranomaisille ja kolmannen sektorin toimijoille järjestetään kohdennettuja koulutus- ja tiedotustoimenpiteitä. Viranomaisohjeistusta ja turvapaikanhakijoille suunnattua ohjeistusta kehitetään. Mahdollisten uusien turvapaikkamenettelyiden edellyttämää infrastruktuuria vahvistetaan, erityisesti jotta turvapaikkahakemuksia on mahdollista käsitellä lyhyessä määräajassa hakijoiden ollessa majoitettuna rajan läheisyydessä. 75/90 %

- Turvapaikkamenettelyn laatua parannetaan ja tehokkuutta lisätään käsittelyaikojen nopeuttamiseksi ja laajamittaiseen maahantuloon varautumiseksi. Hankitaan työvälineitä, ohjelmistoja ja laitteistoja. Automatisoidaan toimintoja. Mukautetaan kansallisia sähköisiä tietojärjestelmiä vastaamaan tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevien EU-asetusten edellytyksiä. Kehitetään tietojärjestelmiä tukemaan teknisesti sujuvampaa päätöksentekoa ja päätösten laatua. Koulutetaan henkilöstöä. Tehostetaan ja selkeytetään turvapaikkahakemuksiin liittyvien kuulemisten järjestelyprosessia. Erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville hakijoille taataan mahdollisimman sujuva hakemusprosessi. Edistetään asioiden käsittelyn oikea-aikaisuutta. Varmistetaan hakijoiden, heidän avustajiensa sekä edustajiensa sujuva ja suojattu digitaalinen tiedonvaihto viranomaisten kanssa.
- Tiedon käytettävyyttä turvapaikkaprosessissa parannetaan. Eurodac-järjestelmän ja sen kautta saatavien tietojen käyttö yhdistetään osaksi asiankäsittelyjärjestelmiä. Henkilötietojen suojasta huolehditaan. EU:n yhteisvastuutoimien sekä vastuunmäärittämisen edellyttämää osaamista ja menettelyjä kehitetään. Näiden menettelyjen täysimääräinen ja oikea-aikainen noudattaminen varmistetaan integroimalla tiedonvaihto asiankäsittelyjärjestelmiin.
- Turvapaikanhakijoiden oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden toteutuminen varmistetaan sekä hakemus- että valitusvaiheessa. Vahvistetaan maksuttoman oikeudellisen neuvonnan ja asetusten edellyttämien oikeusapupalveluiden saatavuutta ja laatua, ml. tarvittavien järjestelmien rakentaminen ja mahdollisten muiden sähköisten välineiden käyttöönotto. Turvapaikkapuhutteluiden sujuvuutta edistetään viestinnällisin keinoin, kehittämällä tulkkauksen saatavuutta ja laatua sekä ottamalla käyttöön koneellisen tulkkauksen ja kääntämisen palveluita. (75/90 %)

1B Jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmien kapasiteetin tukeminen infrastruktuurin ja palvelujen osalta tarvittaessa, mukaan lukien alue- ja paikallistaso

- Vastaanotto-olosuhteita kehitetään järjestelmän tehokkuuden, varautuvuuden ja mukautuvuuden varmistamiseksi. Vastaanottojärjestelmän kapasiteettia tuetaan infrastruktuurin ja palvelujen osalta, ml. tarvittaessa uusien paikkojen osalta. Vastaanottokeskusten infrastruktuuria päivitetään vastaamaan nykypäivän tarpeita erityisesti erityisryhmien tukemisessa. Kiinteistöihin järjestetään tietoturvalliset tietoliikenneyhteydet. Myös säilöönottoyksiköiden olosuhteita ajanmukaistetaan. Asiankäsittelyjärjestelmien manuaalisia toiminnallisuuksia automatisoidaan vastaanottojärjestelmän palveluiden ja toiminnan tehostamiseksi ja työajan tehokkaammaksi kohdentamiseksi. Tietojärjestelmät ja -yhteydet suunnitellaan skaalautumaan myös mahdollisiin maahantulon poikkeustilanteisiin. Henkilöstöä koulutetaan toteutettujen muutosten osalta. Huomioidaan mahdolliset vastaanottoon ja säilöönottokapasiteettiin liittyvät uudistustarpeet, jotka johtuvat EU:n komission säädösehdotuksista. (75/90 %)
- Nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä sujuvoittamalla nivelvaihetta vastaanottokeskuksesta kuntaan siirryttäessä. Edistetään ja tuetaan vastaanottojärjestelmässä olevien kotikunnan hakemista. Kotoutumisen edellytyksiä ja osaamisen tunnistamista edistetään vastaanottovaiheessa. Vastaanottokeskuksissa järjestettävää työ- ja opintotoimintaa, aktivoivaa toimintaa sekä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään. Turvapaikanhakijoiden osallisuutta edistetään suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan kolmannen sektorin tuella. Toimissa huomioidaan myös yksityismajoituksessa olevat. Valmistaudutaan koordinoitusti tilapäisen suojelun päättymiseen varmistamalla ukrainalaisille riittävä tiedonsaanti esim. paluusta lähtömaahan. (75/90 %)
- Vahvistetaan haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden tunnistamista, huomioimista ja tukipalveluihin ohjaamista. Koulutetaan vastaanottojärjestelmän henkilöstöä. Lapsen etu huomioidaan turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmää koskevissa kehittämistoimissa. Vahvistetaan ilman huoltajaa saapuvien lasten edustajajärjestelmää. Varmistetaan ihmiskaupan uhrien oikeuksien toteutuminen ja tukitoimien saatavuus. Kehitetään vastaanottokeskuksiin uusia tapoja olla yhteydessä asiakkaisiin, joilla on haavoittuvasta asemasta johtuvia erityistarpeita. Kehitetään mielenterveystyön työvälineitä ja osaamista vastaanottojärjestelmässä. (90 %)
- Turvapaikkajärjestelmän toimintaan ja muuttoliikkeisiin liittyvää tilannekuvaa parannetaan humanitäärisen maahanmuuton ennustettavuuden lisäämiseksi kehittämällä tietojärjestelmiä,

tiedonkeruumenetelmiä sekä viranomaisten välistä yhteistyötä ja maatiedon vaihtoa sekä kansallisesti että EU:n laajuisesti. Lähtömaatiedon hyödyntämistä tehostetaan kehittämällä tiedollisten kokonaisuuksien hallintaa, päivittämistä ja teknisiä ratkaisuja. Poikkihallinnollista viranomaisyhteistyötä tehostetaan maatietoa tuottavien ja sitä käyttävien tahojen kesken ajankohtaisen maatiedon käytettävyyden parantamiseksi. Lupaprosessien ja sidosryhmäyhteistyön kannalta tarpeellista maatietoa hankitaan ja sen laatimista kehitetään.

- Uudelleensijoittamisjärjestelmään liittyvät toimet. Kuntien ja kolmannen sektorin osallistumista kiintiöpakolaisten vastaanoton ja ensivaiheen kotoutumisen tukemiseksi edistetään esimerkiksi yhteisölähtöisen kotoutumisen ohjelmia hyödyntämällä. Kiintiöpakolaisia vastaanottaville kunnille, hyvinvointialueille ja ELY-keskuksille tarjotaan osaamista ja uudelleensijoittamisen edellytyksiä tukevaa koulutusta. (75/90 %)

1C Yhteistyön lisääminen kolmansien maiden kanssa muuttoliikkeen hallitsemiseksi, mukaan lukien toimet näiden valmiuksien lisäämiseksi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien henkilöiden suojelemiseksi kansainvälisen yhteistyön viitekehyksessä

- Tehokasta uudelleensijoittamista tuetaan yhteisiä ja kriisinkestäviä vaihtoehtoisia toimintatapoja kehittämällä sekä edistämällä tietojenvaihtoa ja yhteistyötä jäsenvaltioiden, kolmansien maiden sekä kv. organisaatioiden kesken. Kehitetään yleistä valmiutta kiintiöpakolaisten tehokkaaseen vastaanottoon ja nopeaan siirtymiseen. Kehitetään asiakirjojen varmistamisen edellytyksiä valintamatkoilla. Osallistutaan keskusteluun ja tiedonvaihtoon kansainvälisillä foorumeilla. Hyödynnetään EUAA:n operatiivista tukea ja jäsenvaltioiden yhteistyötä.

Rahoitusvälineitä ei käytetä.

Operatiivista tukea käytetään julkisiin tehtäviin ja palvelujen tarjoamiseen Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän soveltamiseksi, tuottaen siten hyötyjä koko EU:n tasolla. Tuella katetaan Maahanmuuttoviraston henkilöstö- ja palvelujen, kuten välineistön, mukaan lukien ICT-järjestelmien huolto-, ylläpito ja korvaamisen sekä infrastruktuurin huolto- ja korjaamisen kustannuksia erityisesti turvapaikkamenettelyn sujuvuuden varmistamiseksi ja käsittelyaikojen nopeuttamiseksi. Maahanmuuttovirasto vastaa turvapaikkahakemusten käsittelystä Suomessa.

Suomi toteuttaa ns. Pakti ja Ukraina -erityistoimen, jonka puitteissa toteutetaan NIP:n mukaisia toimenpiteitä rakenneosissa 2 (rajamenettelyn muuttaminen vastaamaan menettelyasetuksen vaatimuksia), 3 (vastaanottoon liittyvien tietojärjestelmien ja vastaanottotilojen kunnostaminen), 4 (oikeudenmukaisen, tehokkaan ja yhtenäisen turvapaikkamenettelyn varmistaminen huomioiden paktin edellytykset), 6 (uusien vastuusääntöjen toimivuuden varmistaminen), 9 (kansainvälistä suojelua hakevien ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden uusia takeita ja perusoikeuksien valvontaa koskevat toimet) ja 10 (uudelleensijoittamisprosessin tukemista koskeva ICT-järjestelmä ja sen toiminnallisuudet).

Tulostavoitteet:

- Turvapaikkajärjestelmä vastaa EU-lainsäädännön (ml. paktin) mukaisia velvoitteita. Turvapaikkamenettely tehostuu ja nopeutuu erityisesti viranomaisten yhteistyön, työnjaon sekä työskentelytapojen osalta. Hakemukset saadaan pääsääntöisesti ratkaistua säädösten mukaisissa määräajoissa.
- Turvapaikkamenettelyyn osallistuvan henkilöstön osaaminen on lisääntynyt.
- Vastaanottokeskusten infrastruktuuri on nykyaikaista ja toimintaan hyvin soveltuva.
- Vastaanottopalveluissa huomioidaan entistä paremmin erilaiset asiakkaat ja heidän tarpeensa.
- Turvapaikkamenettelystä ja vastaanottojärjestelmästä saadaan aiempaa tarkempaa ja yksityiskohtaisempaa tietoa. Ajantasaisen maatiedon saatavuus varmistetaan.

- Uudelleensijoittamismenettely on sujuvampaa.

2.1. Erityistavoite 1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.1.1	Tukea saaneiden osallistujien määrä	lukumäärä	3 500	8 100
O.1.1.1	joista oikeudellista apua saaneita osallistujia	lukumäärä	500	1 100
O.1.1.2	joista muunlaista tukea, muun muassa turvapaikkamenettelyn kuluessa annettavaa tietoa ja apua, saaneita osallistujia	lukumäärä	3 000	7 000
O.1.1.3	joista apua saaneita haavoittuvassa asemassa olevia osallistujia	lukumäärä	1 000	3 000
O.1.2	Koulutustoimiin osallistujien määrä	lukumäärä	2 000	7 000
O.1.3	Äskettäin avattujen unionin säännösten mukaisten paikkojen määrä vastaanottoinfrastruktuurissa	lukumäärä	500	500
O.1.3.1	joista ilman huoltajaa saapuville alaikäisille tarkoitettuja äskettäin avattuja paikkoja	lukumäärä	100	100
O.1.4	Korjattujen / kunnostettujen, unionin säännösten mukaisten paikkojen määrä vastaanottoinfrastruktuurissa	lukumäärä	1 230	1 600
O.1.4.1	joista ilman huoltajaa saapuville alaikäisille tarkoitettuja korjattuja / kunnostettuja paikkoja	lukumäärä	21	42

2.1. Erityistavoite 1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.1.5	Niiden osallistujien lukumäärä, jotka pitävät koulutusta hyödyllisenä työssään	lukumäärä	0	osuus	2021	5 250	lukumäärä	Arvio	
R.1.6	Niiden osallistujien lukumäärä, jotka ilmoittavat kolmen kuukauden kuluttua koulutustoimen päättymisestä, että he käyttävät kyseisessä koulutuksessa hankittuja taitoja ja osaamista	lukumäärä	0	osuus	2021	2 100	lukumäärä	Arvio	
R.1.7	Niiden henkilöiden määrä, joihin on sovellettu säilönoton vaihtoehtoja	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	30	lukumäärä	Arvio	
R.1.7.1	joista ilman huoltajaa saapuneita alaikäisiä, joihin on sovellettu säilönoton vaihtoehtoja	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	15	lukumäärä	Arvio	
R.1.7.2	joista perheitä, joihin on sovellettu säilönoton vaihtoehtoja	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	15	lukumäärä	Arvio	

2.1. Erityistavoite 1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Tukitoimen ala	001.Vastaanotto-olosuhteet	4 931 610,84
Tukitoimen ala	002.Turvapaikkakäytännöt	22 113 866,72
Tukitoimen ala	003.Unionin säännösten täytäntöönpano	15 236 027,82
Tukitoimen ala	004.Lasten asema muuttoliikkeessä	800 000,00
Tukitoimen ala	005.Henkilöt, joilla on erityisiä vastaanottoon ja menettelyihin liittyviä tarpeita	2 000 000,00
Tukitoimen ala	006.Unionin uudelleensijoittamisohjelmia tai kansallisia uudelleensijoittamisjärjestelmiä ja humanitaarista maahanpääsyä koskevat järjestelmät (Liite III, 2 kohdan g alakohta)	1 200 000,00
Tukitoimen ala	007.Operatiivinen tuki	8 700 120,80

2.1. Erityistavoite: 2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Yleisimmät syyt saapua Suomeen ovat työ, perhe tai opiskelu. Kolmansista maista tulevan ulkomaisen työvoiman määrä on kasvussa. Vuonna 2019 jätettiin työn perusteella 12 687 ensimmäistä oleskelulupahakemusta ja myönteisiä päätöksiä tehtiin 9 461. Vuonna 2024 jätettiin työn perusteella 15 024 ensimmäistä oleskelulupahakemusta ja myönteisiä päätöksiä tehtiin 11 103.

Suomen osaajatarpeisiin vastataan osaltaan työ- ja koulutusperusteisella maahanmuutolla. Kansainvälisen rekrytoinnin ja sitä seuraavan maahantuloprosessin eettisyyden tukeminen sekä laadukas ja ymmärrettävä tiedottaminen ovat tärkeä osa osaamisperusteisen maahanmuuton kehittämistyötä. EU-tasolla keskeiseksi kehykseksi ovat muodostuneet osaamiskumppanuudet, ja Suomessa toimia keskitetään hallitusohjelman mukaisesti kumppanimaihin.

Poikkihallinnollinen Talent Boost -toimenpideohjelma kokoaa yhteen työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton toimet. Tavoitteena on edistää työperäistä maahanmuuttoa, jolla on kasvava elinkeinopoliittinen merkitys Suomen elinvoiman ja kilpailukyvyyn vahvistamiseen. Tavoitteena on myös varmistaa, että oleskelulupajärjestelmä on sujuva, samalla kun torjutaan tehokkaasti väärinkäytöksiä ja työvoiman hyväksikäyttöä.

Orpon hallitusohjelmassa tavoitellaan työperusteisten oleskelulupien käsittelyn kuukauden enimmäisaikaa. Erityisasiantuntijoiden kohdalla tavoitellaan seitsemän vuorokauden käsittelyaikaa. Osaajien saatavuuden varmistamiseksi on oleellista, että myös perheenjäsenten lupaprosessit ovat tehokkaita ja hallittuja.

Ettinen rekrytointi edellyttää koko rekrytointiketjun huomioimista lähtömaasta lupaprosessin kautta Suomeen asettautumiseen. Lähtömaissa on lisättävä Suomeen tulijoiden tietoisuutta oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan ja ehkäistävä siten hyväksikäytön kohteeksi joutumista. On tärkeää turvata kaikilta osin suomalaisten työmarkkinoiden pelisäännöillä toimiminen ja huomioida mm. yleiset ja toimialakohtaiset eettistä rekrytointia koskevat suositukset. Myös puolisoiden työmahdollisuuksien edistämällä on pitkäjänteisiä vaikutuksia osaajien saatavuudessa.

Työvoimapula-aloista erityisesti sosiaali- ja terveysalan tehtävät edellyttävät tarkasti määritettyä osaamista. Pätevöitymistä tukevia lähtömaakoulutuksia onkin tarve lisätä, jotta alan työvoimapulaan voidaan kestäväällä tavalla vastata.

Lupaprosesseissa haasteita ovat mm. digikehityksen, lupakäsittelyn ja tukitoimintojen (esim. perehdytys, koulutus, viestintä) resurssihaasteet, lupahakemusten lisäselvitystarpeet ja liiteasiakirjojen väärennökset. Maahanmuuttohallinnon osapuolten tiedontarpeet ja tehokas tiedonjakelu nykyaikaisin välinein tulee varmistaa.

Lupaprosessin eheyden varmistamisessa haasteena on henkilöllisyyden luotettava identifioiminen. Viranomaistyössä on tarpeen hyödyntää nykyistä enemmän biometriikkaa ja tekoälyä materiaalin läpikäynnissä, tietojen luokittelussa, tietosuojavaatimusten edellyttämässä yksittäistarkastuksissa sekä henkilöllisyyksien varmentamisessa.

Ohjelmakaudella 2014–2020 tehostettiin, yksinkertaistettiin ja harmonisoitiin lupaviranomaisten prosesseja sekä selkeytettiin asiakasohjeistusta lupamenettelyssä. Kaudella 2021–2027 lupamenettelyjen kehittämistä jatketaan panostaen vahvemmin osaajien maahanmuuton edistämiseen.

Orpon hallitusohjelman mukaan kotoutumispolitiikka perustuu kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen.

Vuoden 2020 lopussa TE-toimistoissa oli ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita 37 651, joista 68 % kolmansien maiden kansalaisia. Kotoutumiskoulutukseen osallistui 11 556 kolmannen maan kansalaista, joista naisia oli 63 %. Vuoden 2024 lopussa TE-toimistoissa oli ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita 49 652, joista 77 % kolmansien maiden kansalaisia. Kotoutumiskoulutukseen osallistui 16 404 kolmannen maan kansalaista, joista naisia oli 66 %. Vuoden 2025 alusta lukien kunnat ovat valtion sijasta vastanneet työvoimapalveluista myös kotoutuja-asiakkaiden ja muiden maahanmuuttajien osalta.

Pakolaiset sijoittuvat ympäri Suomen. Vastaanottokeskusmuutto suuntautuu enimmäkseen suurimpiin kaupunkeihin, erityisesti pääkaupunkiseudulle. Vuonna 2020 yhteensä 2 666 oleskeluluvan saanutta siirtyi vastaanottokeskuksesta kuntaan. Vuonna 2024 vastaanottokeskuksista kuntiin siirtyi 15 774 henkilöä. Lukuun sisältyvät tilapäistä suojelua saavat kotikunnan saaneet. Kiintiöpakolaiset sijoitetaan pääosin keskisuuriin ja pieniin kuntiin, jotka ovat aktiivisesti myöntäneet kuntapaikkoja.

Monikielisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden oheen tarvitaan lisäresursseja mm. asiakasneuvonnan, palveluiden tavoitettavuuden ja monikanavaisuuden parantamiseksi erityisesti alueilla, joilla ko. palvelua ei ole. Tarpeet koskevat pakolaisten lisäksi mm. työperäisiä muuttajia puolisoineen. Erityisryhmille, kuten ikääntyneille tai vammaisille maahanmuuttajille sekä ihmiskaupan uhreille tarjottavia palveluita tulee vahvistaa. Ihmiskaupan uhrit ovat 1.1.2025 voimaan tulleessa kotoutumislaissa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin uutta kohderyhmää.

Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen (2020) mukaan kunnilla ei ole riittävää tilannekuvaa maahanmuuttajataustaisesta väestöstä ja palveluiden tuloksellisuudesta. Haasteena on palveluiden pirstaleisuus, koordinaation puute, alueittain vaihteleva saatavuus ja laatu sekä kyky tunnistaa päällekkäisyyksiä. Palvelujen tehokasta toimintaa haittaavat tiedonluovutuksen esteet, tieto- ja asiakasjärjestelmien eroavuudet ja puutteet sekä puutteellinen tietopohja. Työvoimapalveluiden ja kotoutuslain uudistuksen myötä kunnilla on vastuu niin työvoimapalveluista kuin muistakin maahanmuuttajien kotoutumista edistävistä palveluista. Uudistuksen yhteydessä on kehitetty uusi valtakunnallisen kotoutumisen asiakastietojärjestelmä. Monilla paikkakunnilla maahanmuuttajien määrät ovat pieniä kotoutumisen edistämisen näkökulmasta.

Osana pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaista kotoutumispalveluiden kokonaisuudistusta parannetaan maahanmuuttajaätien työllistymistä. Työvoimatutkimuksen mukaan ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyys jää lähes 20 prosenttiyksikköä suomalaistaustaisten työllisyydestä. Työllistyminen on heikointa pakolaistaustaisilla naisilla ja alaikäisten lasten äideillä, syinä mm. perhesyyt, matala tai muualla hankittu koulutus, heikko kielitaito sekä työkokemuksen ja verkostojen puute. Yhteiskunnallisen osallisuuden puutteella on ylisukupolvisia vaikutuksia myös lasten kotoutumiseen.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä perusopetuksessa on kasvanut tasaisesti 2000-luvulla. Oppilaille suunnattuihin tukipalveluihin kohdistuu paineita. Valtiontalouden tarkastusviraston (2015) mukaan koulutuksellista tasa-arvoa tulee parantaa. Maahanmuuttajataustaiset lapset pärjäävät koulussa kantasuomalaisia heikommin. Koulupudokkuus on suurempaa ja he suorittavat vähemmän tutkintoja. Ensimmäisen sukupolven pakolaistaustaisissa oli eniten 25-vuotiaana opintonsa keskeyttäneitä (23 %) ja niitä, jotka eivät olleet aloittaneet lainkaan toisen asteen opintoja (22 %).

Heikko kielitaito ja puutteellinen digi- ja mediaosaaminen vähentävät maahanmuuttajien mahdollisuuksia käyttää sähköisiä palveluita. Verkkopalvelut eivät aina tavoita maahanmuuttajia.

Riittämättömät taidot ja hoitamattomat terveysongelmat vaikeuttavat arkea ja oman elämän hallintaa sekä vaikuttavat haitallisesti koulutukseen osallistumiseen ja työkykyyn.

Perheen eritahtinen kotoutuminen haastaa koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista. Vanhempien vastuun vahvistaminen on tärkeää. Hallitusohjelman mukaan kotoutumisen edistämiseksi on myös tarve tunnistaa ja torjua kunniaan liittyvää väkivaltaa ja siten ehkäistä rinnakkaisyhteiskuntien syntymistä.

Psyykinen kuormitus ja stressi hidastavat ilman huoltajaa maahan saapuneiden lasten ja nuorten kotoutumista, kielen oppimista, koulutusta ja sosiaalisten suhteiden luomista. Kohderyhmän tukeminen edellyttää ammattilaisilta erityisosaamista ja joustavaa yhteistyötä hallinnonalojen välillä. Tiedon jakamisessa ja siirtymisessä on kuitenkin haasteita ja lainsäädäntöä tulkitaan vaihtelevasti. Myös perhehoitoa ja jälkihuoltoa on tarve kehittää. Edustajajärjestelmää koskevaan lainsäädäntöön on tehtävä EU-paktin ja -direktiivien mukaisia muutoksia, joiden toimeenpano tulisi varmistaa.

Oikeusministeriön syrjintää koskevan tietoraportin (Oikeusministeriön julkaisu 2020:20) mukaan Suomessa ilmenee etniseen alkuperään perustuvaa syrjintää. Erityisesti pakolaistaustaisiin kohdistuva syrjintä ja rasismi sekä väestösuhteisiin liittyvät haasteet haittaavat kotoutumista ja osallisuutta. Syrjintää esiintyy koulutuksessa, vapaa-ajan toiminnoissa sekä työmarkkinoilla.

Ohjelmakauden 2014–2020 AMIF-rahoituksella on ollut merkittävä rooli kuntapaikkojen lisäämisessä, pakolaisten kuntaan ohjaamisessa ja kotoutumisen edistämässä. Vuoden 2019 lopussa rahasto oli tukenut 14 065 henkilön kotoutumista, 199 kotoutumisen toimintamallin tai menetelmän kehittämistä ja kotoutumisen tietopohjan vahvistamista.

Uudella kaudella vastaavat toimet ovat edelleen relevantteja. Rahasto tukee entistä vahvemmin kohderyhmän varhaista tavoittamista, kotoutumisen tarpeiden tunnistamista ja laadukkaita tukitoimia, ml. vahvemman tuen tarpeessa olevia ja edistää sukupuolten tasa-arvoa, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi keskitytään vahvemmin maahanmuuttajanaisten työllistymisvalmiuksien vahvistamiseen, lasten oppimisen tukemiseen ja perheiden hyvinvoinnin varmistamiseen. Orpon hallitusohjelman mukaisesti ohjelmakauden 2021–2027 jälkimmäisellä puoliskolla priorisoidaan erityisesti yhteiskuntaorientaatiota ja maahanmuuttajanaisten työllistymisvalmiuksien parantamista. Osana perheiden kotoutumisen kokonaisuutta edistetään tasa-arvotoimia ml. perheväkivallan, kunniaan liittyvän väkivallan ja naisten sukuelinten silpomisen ehkäisy.

Kehittämistarpeisiin vastaamiseksi rahasto toteuttaa seuraavanlaisia täytäntöönpanotoimia ja toimia:

Laillinen maahanmuutto

2A Laillisen muuttoliikkeen edistäminen ja sitä koskevan unionin säännösten soveltaminen

- Tuetaan prosessien sujuvuutta ja lisätään työntekijöiden ja perheenjäsenten neuvontaa.
- Lähtömaiden kanssa kehitetään yhteistyötä ammattitaidon testauksessa, tutkintojen tunnistamisessa ja ammatti- ja kieliopetuksessa. Lähtömaissa tarjotaan työperäisille maahanmuuttajille (kieli)koulutusta ja osaajille pätevyyspolkuja.
- Työnantajille, työntekijöille, yrittäjille ja opiskelijoille varmistetaan toimivat ja tarpeisiin vastaavat palvelupolut. Edistetään puolisoiden Suomessa työllistymistä jo lähtömaissa.

2B Toimenpiteet, joilla helpotetaan laillista maahantuloa ja oleskelua unionissa

- Kootaan maahanmuuttohallinnon prosesseista syntyvää dataa, selvitetään tietojen yhdistämisen lainsäädännöllisiä haasteita, määritellään tiedon tarpeet, tuotetaan raportit ja visualisoinnit ja kehitetään näiden sujuva jakelu käyttäjille. Kehitetään sujuvia asiakaspolkuja, asiakasviestintää ja asiakkuuksien hallintaa. Varmistetaan henkilöstön riittävä osaaminen.
- Oleskelulupaprosesseja sujuvoitetaan ja osa-automatisoidaan siten, että varmistetaan käsittelyn korkea laatu sekä väärinkäytösten ja turvallisuusuhkien tehokas torjunta. Sujuvoitetaan ulkomailla vireytettävien hakemusten vastaanottoa ja käsittelyä. Kehitetään sähköistä asiointia, viestintää ja asiakasohjeita. Koulutetaan henkilökuntaa prosessin eri vaiheisiin.
- Tiedonhankintaa lupahakijoista tehostetaan ja riskiperusteiseen käsittelyyn siirtymistä edistetään hyödyntämällä jälkikäteisvalvonnan automaatiota.

2C Yhteistyön lujittaminen ja kumppanuus kolmansien maiden kanssa muuttoliikkeen hallitsemiseksi

- Selvitetään mahdollisuutta hyödyntää ja toimeenpanna liikkuvuus- ja kumppanuuksia, pilottiprojekteja, osaamiskumppanuuksia ja muita välineitä erityisesti hallitusohjelman mukaisissa kumppanimaissa.
- Kehitetään rakenteita ja toimintatapoja kansainvälisten kumppanuuksien suunnitteluun ja toteutukseen.
- Suomen tunnettuutta lisätään tietopaketein ja kampanjoin kolmansissa maissa. Lisätään monipuolisesti tietoisuutta muuttoliikkeeseen liittyvistä säännöistä, mahdollisuuksista ja riskeistä.

Tulostavoitteet:

- Maahantuloväyliä on kehitetty osana kumppanuuksia kolmansien maiden kanssa. Kumppanuuksiin on luotu rakenteita ja toimintatapoja.
- Maahanmuuttohallinnon tiedolla johtamisen valmiudet ovat parantuneet.
- Asiakaspolut ovat sujuvia ja asiakasviestintä selkeää. Asiakastyytyväisyys on parantunut.
- Oleskelulupien käsittelyaika on kestävästi nopeutunut. Hakemukset on käsitelty riskiperusteisesti ja väärinkäyttöksiin on puututtu tehokkaasti.
- Oleskelulupahakemukset vireytetään mahdollisimman täydellisinä, jolloin lisäselvityspyyntöjen suhteellinen määrä vähenee.
- Lupaprosesseille on luotu perehdytysmalli.
- Henkilöstön osaaminen on ajantasaista ja toimintatavat yhtenäisiä.
- Työ- ja koulutusperusteisten lupien jälkivalvontaa on automatisoitu ja lupamenettelyn eheys on varmistettu.

Kotoutuminen

2D Kotoutumistoimenpiteiden edistäminen ja kolmansien maiden kansalaisten osallisuuden tukeminen

- Järjestetään kolmansien maiden kansalaisille alkuvaiheen ohjausta ja neuvontaa, yhteiskuntaorientaatiota ja tarpeeseen vastaavia tukipalveluita. Vahvistetaan kohderyhmän digi- ja mediataitoja, taloustaitoja, kielitaitoa ja asumistaitoja. Valmistaudutaan koordinoitusti tilapäisen suojelun päättymiseen varmistamalla ukrainalaisille riittävä tiedonsaanti liittyen esim. kotoutumiseen tai laillisen oleskelun asemaan (75/90 %)
- Kehitetään kotoutumisen parissa työskentelevien ohjausosaamista ja verkosto- ja alueellista yhteistyötä. Vahvistetaan kuntien ja alueiden yhteistyötä ja etäpalveluiden käyttöä. (90 %)
- Vahvistetaan kolmansien maiden kansalaisille kotoutumisen alkuvaiheessa tarjottavaa tukea. Huomioidaan erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ml. ihmiskaupan uhrien tilanne. Vahvistetaan pakolaisia kohtaavien osaamista liittyen maahanmuuttoon, pakolaisuuteen, mielenterveyteen ja ihmiskauppaan. Vahvistetaan yhteistyön koordinaatiota ja rakenteita, ml. maahanmuuttajajärjestöjen roolia maahanmuuttajien tavoittamisessa ja tuen suunnittelussa. Levitetään tietoa ja hyviä käytäntöjä. (90 %)
- Vahvistetaan maahanmuuton tietopohjaa, maahanmuuttotilastointia ja seurantaa. (75/90 %)
- Poistetaan maahanmuuttajanaisten työllisyyden esteitä varmistamalla kohderyhmän tavoittaminen, erityistarpeiden tunnistaminen ja tuloksellinen tuki. Vahvistetaan naisten yhteiskunnan tuntemusta, kielitaitoa, toimijuutta ja työelämäorientaatiota. (75/90 %)
- Vahvistetaan alaikäisinä ilman huoltajaa maahan tulleiden hyvinvointia ja mahdollisuuksia kotoutumista tukevien sosiaalisten suhteiden solmimiseen. Lisätään heidän parissaan toimivien osaamista. Varmistetaan sujuva tiedonvaihto ja yhteistyön toimintamallit hallinnonalojen ja ammattilaisten kesken. Yhtenäistetään kotoutumisen ja jälkihuollon tuen sisältöjä ja toimintatapoja. (90 %)
- Edistetään maahanmuuttajaperheiden kotoutumista. Vahvistetaan perheitä koskevissa palveluissa osaamista, kohderyhmän tavoittamista ja ohjaustyötä. Kehitetään ennaltaehkäisevää perhetyötä, kuten vanhemmuuden tukea, tuki- ja kummiperhetoimintaa, nuorisotyötä ja jalkautuvaa työtä. Lisätään tietoa perheiden monimuotoisuudesta. Ehkäistään haitallisia perinteitä, uskomuksia tai käytäntöjä, jotka heikentävät hyvinvointia sekä estävät osallisuutta ja työllistymistä. (75/90 %)
- Tuetaan koulunkäyntiä ja oppimispolun sujuvuutta. Edistetään asteelta toiselle siirtymistä ja opintojen loppuunsaattamista. Luodaan koti-kouluyhteistyöhön toimintamalleja ml. kielenoppimisen tukea. (90 %)
- Lisätään kolmansien maiden kansalaisten osallisuutta ja tietoisuutta suomalaisesta demokratiasta. Järjestetään koulutusta ja laaditaan opetusmateriaalia suomalaisesta oikeusjärjestelmästä. Ehkäistään väestöryhmien välistä segregaatiota. Edistetään yhteiskunnan vastaanottavuutta ja väestöryhmien välistä

vuorovaikutusta. Lisätään moninaisuusosaamista ja edistetään hyviä väestösuhteita palveluissa ja kouluissa. Järjestetään yhteiskunnan eri osa-alueita osallistavia näkyviä foorumeita, keskusteluita ja tapahtumia. (75/90 %)

Rahasto täydentää ESR+-ohjelmaa erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa, työelämän ulkopuolella ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien osalta. Monialaista yhteistyötä täydennetään mm. tietopohjaa ja -järjestelmiä kehittämällä. AMIF keskittyy oppimisvalmiuksien tukemiseen, kun taas ESR-toimet ulottuvat myös mm. jatkuvaan oppimiseen ja uudelleenoppimiseen. ESR-toimissa luodaan jatkumo työelämään.

Tulostavoitteet:

- Kotoutumisen alkuvaiheen tukea on vahvistettu eri puolilla Suomea.
- Palveluiden koordinaatio on sujuvaa ja osaavaa. Tietopohja on vahvistunut.
- Kohderyhmä tavoitetaan helpommin ja tarjolla on kotoutumista edistävää tuloksellista tukea.
- Kolmansien maiden kansalaisten yhteiskunnan tuntemusta, kielenoppimista, työelämäorientaatiota, vastuuta ja kotoutumisen velvoittavuutta on vahvistettu. Rahasto on tavoittanut työelämän ulkopuolella olevia naisia ja edistänyt tehokkaasti heidän pääsyään työllistymispolulle, sosiaaliturvariippuvuutta vähentäen.
- Alaikäisten hyvinvointia on vahvistettu. Kohderyhmään liittyvää asiantuntijatyötä vahvistettu.
- Maahanmuuttajaperheet kyetään tavoittamaan paremmin. Vanhemmuuden haasteita kokevien vanhemmuustaidot ovat parantuneet.
- Oppimisen edellytyksiä on vahvistettu ja kielitaidon sekä koulutustason nousua on edistetty. Koti-koulu-yhteistyöhön ja koulupudokkuuden vähentämiseen on luotu menetelmiä.
- Kolmansien maiden kansalaisten osallisuutta ja yhteiskunnan vastaanottavuutta on edistetty.

Operatiivista tukea käytetään julkisiin tehtäviin ja palvelujen tarjoamiseen, joiden avulla osaltaan tehostetaan laillisen maahanmuuton hallintoa sekä sujuvoitetaan Euroopassa tarvittavan ammattitaitoisen työvoiman laillista muuttoliikettä. Tuella katetaan Maahanmuuttoviraston henkilöstökuluja koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton (ml. tarpeen mukaan perheenjäsenten) oleskelulupaprosessien sujuvuuden varmistamiseksi ja käsittelyaikojen nopeuttamiseksi sekä prosessin korkean laadun varmistamiseksi, ml. väärinkäytös- ja turvallisuusriskien torjunta. Maahanmuuttovirasto vastaa oleskelulupaprosessista ja siihen liittyvästä järjestelmäkehityksestä, asiakaspalvelusta ja viestinnästä Suomessa.

Rahoitusvälineitä ei käytetä.

2.1. Erityistavoite 2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.2.1	Lähtöä edeltäviin toimenpiteisiin osallistuneiden henkilöiden määrä	lukumäärä	200	800
O.2.2	Niiden paikallisten ja alueellisten viranomaisen määrä, joita on tuettu kotouttamistoimien toteuttamisessa	lukumäärä	40	120
O.2.3	Tukea saaneiden osallistujien määrä	lukumäärä	10 256	28 719
O.2.3.1	joista kielikurssille osallistuneita henkilöitä	lukumäärä	500	1 000
O.2.3.2	joista kansalaistaidon kurssille osallistuneita henkilöitä	lukumäärä	3 857	10 800
O.2.3.3	joista henkilökohtaista ammatillista ohjausta saaneita osallistujia	lukumäärä	3 857	10 800
O.2.4	Niiden tietopakettien ja -kampanjoiden määrä, joilla lisätään laillisten unioniin suuntautuvien muuttoliikekanavien tuntemusta	lukumäärä	3	8
O.2.5	Niiden osallistujien määrä, jotka saavat tietoa ja/tai apua perheenyhdistämisen hakemiseen	lukumäärä	100	200
O.2.6	Liikkuvuusjärjestelyistä hyötävien osallistujien määrä	lukumäärä	90	300
O.2.7	Sellaisten kotouttamishankkeiden määrä, joissa tuensaajia ovat paikallis- ja alueviranomaiset	lukumäärä	15	30

2.1. Erityistavoite 2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.2.8	Niiden kielikursseille osallistuneiden henkilöiden määrä, joiden vastaanottavan maan kielessä saavuttama taitotaso on kielikurssin päättyessä parantunut kieliä koskevan yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen tai vastaavan kansallisen viitekehyksen mukaan vähintään yhdellä tasolla	lukumäärä	0	osuus	2021	200	lukumäärä	file:///M:/VTV-Tarkastuskertomus-15-2018-Kotoutumiskoulutus.pdf	
R.2.9	Niiden osallistujien määrä, jotka ilmoittivat pitävänsä toimea kotoutumisensa kannalta hyödyllisenä	lukumäärä	0	osuus	2021	17 200	lukumäärä	Linkit metodologia-liitteessä	
R.2.10	Niiden osallistujien määrä, jotka hakivat kolmannessa maassa hankkimansa pätevyyden tai ammattitaidon tunnustamista / arviointia	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	200	lukumäärä	Opetushallituksen tutkintojen tunnustaminen - yksikön tilastot	
R.2.11	Niiden osallistujien määrä, jotka hakivat pitkään oleskelleen henkilön asemaa	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	http://www.emn.fi/files/2011/Maa-hanmuuton_tunnusluvut_2019_netti.pdf	

2.1. Erityistavoite 2. Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Tukitoimen ala	001.Kotouttamisstrategioiden kehittäminen	3 150 222,24
Tukitoimen ala	002.Ihmiskaupan uhrin	270 222,49
Tukitoimen ala	003.Kotouttamistoimenpiteet – tiedotus ja orientaatio, keskitetyt asiointipisteet	3 583 703,72
Tukitoimen ala	004.Kotouttamistoimenpiteet – kielikoulutus	500 000,00
Tukitoimen ala	005.Kotouttamistoimenpiteet – kansalaistaitokurssit ja muu koulutus	5 698 145,45
Tukitoimen ala	006.Kotouttamistoimenpiteet – esittely, osallistuminen, yhteydenpito vastaanottavan yhteiskunnan kanssa	3 607 759,95
Tukitoimen ala	007.Kotouttamistoimenpiteet – perustarpeet	386 650,15
Tukitoimen ala	008.Lähtöä edeltävät toimenpiteet	1 000 000,00
Tukitoimen ala	009.Liikkuvuusjärjestelyt	899 770,48
Tukitoimen ala	010.Laillisen oleskeluluvan saaminen	8 950 081,49
Tukitoimen ala	011.Haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, mukaan lukien ilman huoltajaa olevat alaikäiset	1 254 296,30
Tukitoimen ala	012.Operatiivinen tuki	2 883 652,73

2.1. Erityistavoite: 3. Palauttaminen

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Poliisin arvion mukaan Suomessa oleskeli vuonna 2019 noin 220–900 kielteisen turvapaikkapäätöksen ja maastapoistamispäätöksen saanutta, jotka eivät olleet poistuneet maasta. Kuntaliitto arvioi kesällä 2020 heidän määräkseen noin 700–1100. Vuosina 2016–2022 vapaaehtoisesti palanneiden määrä laski jatkuvasti. Poliisin maastapoistamien henkilöiden määrä on vakiintunut n. 2 500 henkilön tasolle, sisältäen muitakin kuin palautuspäätöksen saaneita kolmansien maiden kansalaisia.

Palautusasteen nostaminen on keskeinen osa EU:ssa maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistamisesta käytävää keskustelua. Hallitusohjelman, EU:n operatiivisen paluustrategian ja EU:n vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotouttamisen strategian mukaisesti vapaaehtoisen paluun järjestelmää on kehitettävä ensisijaisena vaihtoehtona kielteisen päätöksen saaneiden maasta poistumiseen kestävää paluuta tukien. Niiden henkilöiden osalta, jotka eivät poistu vapaaehtoisesti, palautuksia on toimeenpantava tehokkaasti palautuskieltoa kunnioittaen. Petteri Orpon hallitusohjelmassa on vahva painotus paluuta koskevan operatiivisen toiminnan, lainsäädännön uudistamisen ja kolmasmaayhteistyön tehostamiselle. Lähtökohtana on, että kielteisen päätöksen saaneet palaavat tai heidät palautetaan mahdollisimman nopeasti.

Valtiontalouden tarkastusviraston 2019 julkaiseman selvityksen mukaan tuetun vapaaehtoisen paluun järjestelmä on Suomessa lähtökohdiltaan toimiva ja kustannustehokas menettely, joka tarjoaa hyvät edellytykset paluulle. Paluuneuvonnan haasteet liittyvät mm. kohderyhmän tavoittamiseen sekä vastaanottokeskusten kapasiteettiin tukea asiakkaita paluun suunnittelussa. Tietyillä alueilla henkilökunnan syvällisempää osaamista on hankala ylläpitää johtuen paluuneuvonnan erillisyydestä ja asiakkaiden vähäisestä määrästä. Maakohtaista paluuneuvontaa ei aina pystytä tarjoamaan. Vastaanottopalveluiden ulkopuolella ja laittomasti maassa ilman oleskelulupaa olevien tavoittaminen on erittäin haasteellista.

Asiakkaiden tiedot tuetun vapaaehtoisen paluun järjestelmästä ovat usein puutteellisia ja virheellisiä. Vapaaehtoinen paluu ei houkuta, kun uudelleenkotoutuminen koetaan vaikeaksi. Tähän vaikuttavat mm. pitkä poissaolo kotimaasta, koulutusmahdollisuuksien ja työkokemuksen puute, paluumaidenkonfliktit ja korruptio. Asiakkaat tarvitsevat kokonaisvaltaista tukea, joka huomioi työllistymistaidot ja ammattiosaamisen. Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat palaajat, kuten ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiakkaat, tarvitsevat nykyistä parempaa tukea.

Paluupolitiikassa onkin noussut esiin yhä voimakkaammin paluun jälkeisen uudelleenkotoutumisen tuki. Käytännöt jäsenvaltioiden välillä ovat kirjavia ja tukitoimien koordinaatio vähäistä, mikä vähentää toiminnan vaikuttavuutta ja heikentää EU:n yhteisen viestin välittymistä suhteessa tulijoihin ja lähtömaihin. Myös paluumaan viranomaisiin ja muihin paluumaan toimijoihin on tärkeää luoda kontakteja palvelujen kehittämiseksi Uudelleenkotoutumisen tukeminen lisää kestävästi toimeentulon mahdollisuuksia ja toimii siten tärkeänä Eurooppaan suuntautuvien lähtöjen ennalta ehkäisijänä erityisesti sellaisten henkilöiden kohdalla, jotka ovat palanneet lähtömaihinsa, mutta saattavat yhä harkita Eurooppaan palaamista (kestävä paluu).

Myös Frontexin mukaantulo vapaaehtoisen paluun toimintoihin voi aiheuttaa muutoksia Suomen toimintamalliin, joka perustuu IOM:n kanssa tehtyyn sopimukseen. Frontexin toimintojen ulkopuolelle jääviä toimintoja jatkavaa verkostoa suunnitellaan ja Suomi on ollut työssä mukana. Komission vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotoutumista koskeva strategia jalkautetaan osaksi kansallista kehitystyötä.

Viranomaisten palauttamistoimia koskevien päätösten täytäntöönpano edellyttää tunnistamiseen liittyvää yhteistyötä lähtömaan kanssa esim., kun palautettavilta puuttuu voimassa oleva matkustusasiakirja. Yhteistyötä voidaan tiivistää esim. yhdyshenkilötoiminnalla. Oikea-aikainen läsnäolo lähtömaassa mahdollistaa myös tiedottamisen, joka ennaltaehkäisee perusteetonta painetta lähteä maasta hakemaan kansainvälistä suojelua.

Palautusten tehokas toimeenpano edellyttää myös kansallisten järjestelmien ja viranomaistoiminnan kehitystyötä. Kehitettävää on esim. tiedonvaihdossa ja tilastoinnissa. Prosesseissa asiakastietoa kirjataan eri tietokantoihin. Frontexin tavoitteena on edistää jäsenvaltioiden tietojärjestelmien yhtenäistämistä standardien mukaisesti. RECAMAS-mallin pohjalta tehdyssä analyysissä UMA-järjestelmän kehityskohteiksi tunnistettiin henkilöllisyyden todentamisen ja asiakirjojen hankkimisen vaiheet, tilastotiedon saaminen järjestelmästä sekä säilöönottoprosessiin liittyvät toiminnallisuudet. Myös Suomen Schengen-arvioinnissa 2018 ilmeni järjestelmän kehittämistarpeita. Tehtyjen toimenpiteiden lisäksi järjestelmän kehittämissä on tarve jatkaa huomioiden myös mm. poliisin tarpeet maasta poistamispäätösten identifiointia ja laittoman maassa oleskelun seuranta mahdollistavana työkaluna sekä yhdenvertaisuusvaltuutetun vastuulla oleva maastapoistamisen valvonta.

Toimivan paluujärjestelmän kehittäminen perustuu oikeaan tietoon ja sen analysointiin ml. yhtäläisiin määritelmiin perustuvaan tilastotietoon. Haasteena on useista eri lähteistä saatavan tiedon yhteismitallistaminen (mm. Migri, poliisi, IOM). Esim. Frontexille, Eurostatille ja kansallisen päätöksenteon tueksi tuotettavan tiedon oikeellisuus ja virtaviivaisuus edellyttävät poikkihallinnollista yhteistyötä. Palautettavien tilanteeseen voi liittyä myös lastensuojelun tai terveydenhuollon toimenpiteitä. Palautusten täytäntöönpanoa valmisteltaessa tulee varmistua siitä, että kaikki tällaiset seikat ovat olleet päätöksiä tekevien viranomaisten, tuomioistuinten ja oikeusavustajien tiedossa.

Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu, että ilmoittautumisvelvollisuuden ja asumisvelvollisuuden käyttöä laajennetaan maasta poistamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon turvaamiseksi. Lisäksi selvitetään ja otetaan käyttöön tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset turvaamistoimenpiteet turvapaikkadirektiivin sallimissa rajoissa. Säilöönotto yleisen järjestyksen ja turvallisuuden perusteella mahdollistetaan ja säilöönnoton jatkaminen pidennetään nykyisestä 6 kuukaudesta 12 kuukauteen. Vakaviin rikoksiin syyllistyneiden säilöönnoton mahdollisuuksia lisätään.

Säilöönottokapasiteettia ollaan parantamassa rakentamalla strategisesti tärkeimmälle Helsingin säilöönottoyksikölle uudet tilat. Uusien säilöönottopaikkojen perustaminen on budjettirahoitteista toimintaa, mutta AMIF-rahoitusta voidaan hyödyntää säilöönottotilojen korjaamistarpeisiin sekä sisällöllisen toiminnan kehittämiseen. Suomesta puuttuu mm. säilöönottotyöhön valmentava koulutus- ja perehdytysohjelma, jolla varmistettaisiin ohjaus- ja valvontatyön tasalaatuisuus ja tavoitteiden jalkauttaminen säilöönottoyksiköiden käytäntöihin. Migri on laatinut vaatimuksia vastaavan säilöönottoyksikön konseptin, joka vastaisi myös perheiden ja haavoittuvassa asemassa olevien tilanteeseen sekä epidemioiden asettamiin vaatimuksiin, huomioiden pandemian aikana laitoksella säännöllisesti palveluita tarjonneiden ammattiryhmien, kuten oikeusapua antavien kokemukset. Toimenpiteillä huomioidaan perheiden yksityisyystarpeet ja lapsen etu.

Paluudirektiivin mukainen tehokas palautusten valvonta edellyttää, että Yhdenvertaisuusvaltuutettu saa tiedot suunnitteilla olevista maastapoistamisista. Yhteistyön ja tiedonkulun on oltava sujuvaa kaikkien poliisilaitosten kanssa. Vuoden 2018 Schengen-arvioinnin suositusten mukaisesti on varmistettava, että pakkotoimin tapahtuvan palauttamisen seurantamekanismi toimii tehokkaasti, järjestelmällisesti ja hyvissä ajoin. Yhdenvertaisuusvaltuutetun ja poliisin yhteistyö on avointa ja rakentavaa. Vuosina 2021–2022 toteutettavan AMIF-rahoitteisen Mappi 2 -hankkeen myötä valtuutettu saa UMA-järjestelmästä maasta poistamiseen ja sen valmisteluun liittyvät asiat oikea-aikaisesti ja kattavasti. Viranomaisten yhteistyötä ja tiedonsaantia sekä haavoittuvien ryhmien tarpeiden tunnistamista vahvistetaan n jatkossakin.

Kaudella 2014–2020 AMIF-hankkeissa on vahvistettu paluuasiantuntijoiden osaamista, etsivää työtä, neuvontaa ja sidosryhmäyhteistyötä, edistetty maastapoistamiseen liittyvää osaamista ja käytäntöjä sekä takaisinottoyhteistyötä sekä kehitetty palautusten valvonnan prosesseja ja haavoittuvuuden tunnistamista. Lisäksi on edistetty turvapaikkatutkimuksen teknisiä edellytyksiä, mm. monibiometrista tunnistamista kehittämällä. Vapaaehtoisen paluun toimijoiden yhteistyötä laajennettiin ja avustetun vapaaehtoisen paluun järjestelmälle valmisteltiin malli. Konseptia monipuolistettiin testaamalla toimenpiteitä, kuten kansainvälinen yhteistyö, tiedonhankintamatkat, viestinnän kampanjat, dialogiprosessi diasporan ja järjestöjen kanssa, seurantatutkimus ja yhteistyö siviilikriisinhallinnan kanssa.

Päättävän kauden toimia on syytä jatkaa, mutta paluuneuvonnan kattavuutta ja palveluiden tarjontaa on tarpeen laajentaa. Painoarvoa on tarpeen lisätä ulkopoliittisten keinojen ja kolmasmaayhteistyön suuntaan.

Tunnistettuihin kehittämistarpeisiin vastaamiseksi rahasto toteuttaa seuraavanlaisia täytäntöönpanotoimia ja toimia:

3C Vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotoutumisen tukeminen (90 %);

- Rääätälöidyt palauttamisen tukitoimet. Lisätään paluuneuvonnan kattavuutta, laatua, oikea-aikaisuutta ja paluuneuvonnan muotoja. Huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevat ml. ihmiskaupan uhrit.
- Vahvistetaan viranomaisten ja järjestötoimijoiden osaamista ja yhteistyön rakenteita.
- Tarjotaan paluuneuvontaan liittyvää koulutusta ja valmennusta kotoutumis- ja maahanmuuttotyötä tekeville tahoille sekä muille tahoille, jotka kohtaavat laittomasti maassa olevia työssään. Laaditaan kunnille valtakunnalliset, yhdenmukaiset paluuasioissa neuvomista koskevat toimintaohjeet.
- Tehostetaan viestintää vapaaehtoisesta paluusta.
- Tuetaan palaajien kestävästä paluusta ja uudelleenkotoutumisesta. Lisätään niitä koskevia valmiuksia ja tukipalveluita kolmansissa maissa. Laajennetaan paluumaiden palveluntarjoajien verkostoa. Järjestetään koulutusta ja valmennuskursseja palaajille ja palveluntarjoajille.
- Arvioidaan paluutoimia sekä paluun ja uudelleenkotoutumisen kestävyyttä.

3B Tuetaan palauttamisen hallintaa koskevaa yhdennettyä ja koordinoitua lähestymistapaa;

- Torjutaan laittoman muuttoliikkeen kannustimia, erityisesti laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työhönottoa mm. työnantajiin kohdistuvien tarkastuksien, kouluttamalla henkilöstöä sekä parantamalla osapuolten tietoisuutta oikeuksistaan.
- Parannetaan yhteistyötä ja tiedonvaihtoa viranomaisten välillä ml palautusten valvonnan osalta.
- Kehitetään haavoittuvassa asemassa olevien tunnistamista ja tukemista palautusprosesseissa, mm. lapsiperheiden osalta sekä lapsen edun arviointia. Kehitetään toimintatapoja ihmiskaupan uhrien uudelleen uhriksi joutumisen välttämiseksi.
- Tehostetaan maastapoistamispäätöksen saaneiden tunnistamista ja operatiivisen (poliisi) tason viranomaisyhteistyötä kohdemaiden viranomaisten kanssa.
- Lähetetään tarvittaessa yhdyshenkilö toisessa EU-maassa olevaan hotspottiin paluuprosessin tukemiseksi.

3D Yhteistyön vahvistaminen kolmansien maiden kanssa ja niiden valmiuksien lisääminen takaisinoton sekä kestävästä paluusta mahdollistamiseksi;

- Kahdenvälisiä takaisinottojärjestelyjä sekä takaisinottosopimusten solmimista edistetään perusoikeuksia noudattaen lujittamalla yhteistyötä ja neuvotteluja Suomen ja kolmansien maiden viranomaisten välillä.
- Vahvistetaan kontakteja kolmansien maiden viranomaisiin ja muihin toimijoihin. Tuetaan paluuprosessia varmistamalla yhdyshenkilöiden ja muiden asiantuntijoiden oikea-aikainen läsnäolo kolmansissa maissa.
- Tehostetaan viestintää ja lisätään tietoisuutta laillisista maahantuloväylistä ja laittoman maahanmuuton riskeistä. Informoidaan paluumaiden yhteisöjä EU:n turvapaikkakäytännöistä ja paluusta.

3A Infrastruktuuria, menettelyjä ja palveluja koskevan unionin säännösten ja politiikan painopisteiden yhdenmukaisen soveltamisen varmistaminen;

- Toimeenpannaan Schengen-arviointien ja -suositusten mukaiset toimet.
- Kehitetään viranomaisten tietojärjestelmiä huomioiden maastapoistamisasioihin liittyvä tiedon ja tilastoinnin tarve, mukaan lukien paktiin liittyen. Kehitetään UMA-järjestelmän paluutoiminnallisuuksia. Varmistetaan, että UMA-järjestelmän toiminnallisuudet palvelet kansallisten- ja EU-tietojärjestelmien toimivuutta ja edistävät paluutoimien digitalisaatiota. Vahvistetaan yhteistyötä erityisesti Migrin, Poliisin ja IOM:n välillä paluuasioden tietopohjan ml. tilastotiedon kehittämiseksi.
- Kehitetään säilöönottoyksiköiden tapoja ylläpitää asiakkaiden toimintakykyä. Suunnitellaan ohjaus- ja valvontatyöhön koulutus- ja perehdytysohjelma. Varmistetaan, että säilöönotto-olosuhteet vastaavat pandemia-ajan tarpeita, mm. henkilökohtaisten vierailujen tai etäneuvonnan osalta.
- Mahdollistetaan turvaamistoimia koskevan tilastotiedon saaminen automaattisesti viranomaisten tietojärjestelmistä. Arvioidaan tarpeen mukaan säilöönottotoimintaa ja sille vaihtoehtoisten turvaamistoimien käyttöä.
- Tehostetaan tarpeen mukaan nykyisten turvaamistoimien käyttöä ja selvitetään mahdollisuutta säilöönnotolle vaihtoehtoisten toimien kehittämiseen. (90 %)

Toimeenpanossa huomioidaan yhteensovittaminen erityisesti NDICI - Global Europe -rahoitusvälineen toimien kanssa.

Operatiivista tukea käytetään julkisiin tehtäviin ja palvelujen tarjoamiseen palauttamispolitiikkojen tuloksellisuuden parantamiseksi EU:n paluuta koskevan strategian mukaisesti. Tuella katetaan poliisin ja Maahanmuuttoviraston henkilöstökuluja sekä mahdollisia palvelujen, kuten välineistön, mukaan lukien ICT-järjestelmien huolto-, ylläpito ja korvaamisen sekä infrastruktuurin huolto- ja korjaamisen kustannuksia erityisesti maastapoistamisen tehostamisessa ja vapaaehtoista paluuta tukevassa viranomaistoiminnassa. Poliisi vastaa maastapoistamistoiminnasta ja Maahanmuuttovirasto vapaaehtoisesta paluusta.

Rahoitusvälineitä ei käytetä.

Suomi toteuttaa ns. Pakti ja Ukraina -erityistoimen, jonka puitteissa toteutetaan NIP:n mukaisia toimenpiteitä rakenneosassa 5 (tehokkaiden ja oikeudenmukaisten palauttamismenettelyiden tukeminen tietoteknisen järjestelmän kehittämisen ja ylläpidon osalta).

Tulostavoitteet

- Paluujärjestelmä tavoittaa tehokkaasti asiakkaat, tunnistaa asiakkaiden tarpeet ja tarjoaa laadukasta ja kokonaisvaltaista palvelua. Paluutoimien hallintoa tukevat toimivat palveluratkaisut ja tietojärjestelmät.
- Vapaaehtoista paluuta koskeva osaaminen on vahvistunut.
- Paluu on houkuttelevampaa ja uudelleenkotoutumisen tukitoiminnot kannustavat palaamaan kestävästi.
- Vapaaehtoisesti palaavien osuus kielteisen päätöksen saaneista on kasvanut.
- Toimien koordinaatio sekä jäsenmaissa että EU-tasolla on vahvempaa.
- Maastapoistamispäätöksen saaneiden henkilöllisyys ja kansallisuus pystytään paremmin selvittämään. Maastapoistamistoiminta on tehokkaampaa.
- Viranomaisten osaaminen vastaa maastapoistamistoiminnan tarpeita. Palautettavien perus- ja ihmisoikeuksien turvaaminen ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden turvallinen paluu on varmistettu.
- Yhteistyö kolmansien maiden ja muiden EU-maiden kanssa paluun ja takaisinoton edistämiseksi on tehokkaampaa.
- Kolmannet maat ottavat aiempaa tehokkaammin vastaan omia kansalaisiaan.

- UMA-järjestelmän paluuprosessin toiminnallisuudet palvelevat kansallisten ja EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuutta, paluuseen liittyvien toimintojen digitalisaation edistämistä, ja prosessien tehostamista. Paluuasioista pystytään tuottamaan kattavampaa ja yhtenäisempää tietoa ja tilastoja.
- Säilöönottoyksiköiden fasiliteetteja on parannettu ja niille on luotu systemaattinen toimintamalli. Haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden erityistarpeet osataan huomioida paremmin.
- Turvaamistoimien käytöstä saadaan ajantasaista tilannekuvaa. Säilöönnotolle on olemassa riittävästi vaihtoehtoja.
- Paktin toimeenpanoon liittyen tietojärjestelmät tukevat tehokkaita ja oikeudenmukaisia palauttamismenettelyitä.

2.1. Erityistavoite 3. Palauttaminen

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.3.1	Koulutustoimiin osallistujien määrä	lukumäärä	1 140	2 490
O.3.2	Hankittujen välineiden määrä, mukaan lukien hankittujen/päivitettyjen tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien määrä	lukumäärä	2	2
O.3.3	Uudelleenkotoutumista koskevaa apua saaneiden palaajien määrä	lukumäärä	400	1 000
O.3.4	Paikkojen määrä perustetuissa säilöönottokeskuksissa	lukumäärä	0	0
O.3.5	Paikkojen määrä korjatuissa / kunnostetuissa säilöönottokeskuksissa	lukumäärä	20	40

2.1. Erityistavoite 3. Palauttaminen

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.3.6	Vapaaehtoisesti palanneiden henkilöiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	IOM	
R.3.7	Maasta poistettujen henkilöiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	UMA-järjestelmä ja Poliisin Polstat-järjestelmä	
R.3.8	Niiden palaajien määrä, joihin on sovellettu säilöänoton vaihtoehtoja	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	0	lukumäärä	Tilastoja ei ole saatavilla.	

2.1. Erityistavoite 3. Palauttaminen

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Tukitoimen ala	001.Vaihtoehdot säilönotolle	150 000,00
Tukitoimen ala	002.Vastaanoton/säilönoton olosuhteet	500 000,00
Tukitoimen ala	003.Palauttamismenettelyt	1 735 000,00
Tukitoimen ala	004.Avustettu vapaaehtoinen paluu	1 000 000,00
Tukitoimen ala	005.Uudelleenkotoutumista koskeva apu	529 450,96
Tukitoimen ala	006.Muutto/palautustoimet	365 071,36
Tukitoimen ala	007.Pakkoon perustuvan paluun valvontajärjestelmä	500 000,00
Tukitoimen ala	008.Muita heikommassa asemassa olevat henkilöt / ilman huoltajaa saapuvat alaikäiset	300 000,00
Tukitoimen ala	009.Toimenpiteet, joilla puututaan laittoman muuttoliikkeen kannustimiin	300 000,00
Tukitoimen ala	010.Operatiivinen tuki	6 032 264,43

2.1. Erityistavoite: 4. Yhteisvastuu

2.1.1. Erityistavoitteen kuvaus

Erityistavoitteeseen 4 sisällytetään rahaston temaattisen välineen kautta jäsenvaltioille maksettavia, rahastoasetuksen 2021/1147 artiklan 19 mukaisia uudelleensijoittamista ja humanitaarista maahanpääsyä koskevia määrärahoja. Määrärahat kohdennetaan valtion budjetissa uudelleensijoittamismenettelystä ja pakolaisten kuntaan sijoittamisesta vastaaville viranomaisille mm. uudelleensijoittamisen järjestelyihin, valmisteluihin, kuntaan sijoittamiseen ja toiminnan kehittämiseen liittyviin toimiin.

Erityistavoitteeseen 4 sisällytetään rahaston temaattisen välineen kautta jäsenvaltioille maksettavia, rahastoasetuksen 2021/1147 artiklan 20 mukaisia kansainvälistä suojelua hakevien tai kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden siirtoja varten tarkoitettuja määrärahoja. Määrärahat kohdennetaan valtion budjetissa vastaanottovaiheessa turvapaikkamenettelystä ja vastaanottotoiminnasta vastaaville viranomaisille.

Erityistavoitteessa 4 temaattisen välineen kautta maksettavia, rahastoasetuksen 2021/1147 artiklojen 19 ja 20 mukaisia määrärahoja ei myönnetä avustuksina hanketoimintaan.

2.1. Erityistavoite 4. Yhteisvastuu

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 1: Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
O.4.1	Koulutukseen osallistuneen henkilöstön määrä	lukumäärä	2 000	4 000
O.4.2	Lähtöä edeltävää tukea saaneiden osallistujien määrä	lukumäärä	1 905	4 155

2.1. Erityistavoite 4. Yhteisvastuu

2.1.2. Indikaattorit

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 4 kohdan e alakohta

Taulukko 2: Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Mittayksikkö	Lähtötaso	Lähtöarvon mittayksikkö	Viitevuosi tai -vuodet	Tavoite (2029)	Tavoitteen mittayksikkö	Tietolähde	Huomautukset
R.4.3	Jäsenvaltiosta toiseen siirrettyjen kansainvälistä suojelua hakevien tai saavien hakijoiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	226	lukumäärä	Valtioneuvoston päätös sisäisistä siirroista.	
R.4.4	Uudelleensijoitettujen henkilöiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	4 510	lukumäärä	Hallitusohjelma.	
R.4.5	Humanitaarisen maahanpääsyn nojalla maahan päässeiden henkilöiden määrä	lukumäärä	0	lukumäärä	2021	386	lukumäärä	Vuoden 2021-2022 pledge	

2.1. Erityistavoite 4. Yhteisvastuu

2.1.3. Suunniteltujen varojen (EU) alustava jakautuminen tukitoimityyppien mukaan

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohta sekä AMIF-asetuksen 16 artiklan 12 kohta, ISF-asetuksen 13 artiklan 12 kohta tai BMVI-asetuksen 13 artiklan 18 kohta

Taulukko 3: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Tukitoimen ala	001.Siirrot toiseen jäsenvaltioon ("uudelleensijoittaminen")	2 260 000,00
Tukitoimen ala	002.Jäsenvaltion toiselle jäsenvaltiolle antama tuki, mukaan lukien EASOLle tarjottava tuki	0,00
Tukitoimen ala	003.Uudelleensijoittaminen (19 artikla)	45 100 000,00
Tukitoimen ala	004.Humanitaarinen maahanpääsy (19 artikla)	3 088 000,00
Tukitoimen ala	005.Jäsenvaltion toiselle jäsenvaltiolle antama tuki vastaanottoinfrastruktuurin osalta	0,00
Tukitoimen ala	006.Operatiivinen tuki	0,00

2.2. Tekninen apu: TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan f alakohta, 36 artiklan 5 kohta sekä 37 ja 95 artikla

2.2.1. Kuvaus

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan mukainen tekninen apu

Teknisellä avulla katetaan rahastojen toimeenpanoon liittyviä kustannuksia. Suurin kustannuserä tulee olemaan hallintoviranomaisen henkilöstökustannukset. Teknisellä avulla katetaan myös tarkastusviranomaisen henkilöstökustannuksia. Ohjelmakaudella 2021—2027 tullaan sisäasioiden rahastoille rakentamaan oma sähköinen tietojärjestelmä, josta aiheutuvat merkittävät kustannukset katetaan teknisellä avulla. Muita teknisellä avulla katettavia kustannuksia ovat hallintoviranomaisen koulutus- ja matkakustannukset, viestintäkustannukset, hakijoille ja avustuksen saajille järjestettävien koulutus- ja muiden tilaisuuksien kustannukset sekä muut toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset.

Ohjelmakauden 2014-2020 päättymiseen liittyviä kustannuksia, kuten loppuarvioinnin kustannukset, voidaan kattaa ohjelmakauden 2021-2027 teknisellä avulla yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen nojalla, jonka mukaan toimet voivat koskea myös edellistä tai seuraavaa rahoituskehystä. Tällöin myös seuraavan ohjelmakauden valmisteluun liittyviä kustannuksia voidaan kattaa ohjelmakauden 2021-2027 teknisellä avulla.

Kun sisäasioiden rahastoilla on yhteinen toimivaltainen hallintoviranomainen, voidaan rahastojen teknisen avun määrärahat yhdistää. Hallintoviranomainen päättää kalenterivuositain teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja seuraa teknisen avun kokonaiskäyttöä. Hallintoviranomainen kuulee seurantakomiteaa teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja antaa seurantakomitealle vuosittain katsauksen teknisen avun käytöstä.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan mukainen tekninen apu

Toimet toteutetaan tarvittaessa 36 artiklan teknisen avun puitteissa.

2.2. Tekninen apu TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)

2.2.2. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37 artiklan mukaisen teknisen avun alustava jakautuminen

Taulukko 4: Alustava jakautuminen

Tukitoimen tyyppi	Koodi	Alustava määrä (euroa)
Tukitoimen ala	001.Tiedottaminen ja viestintä	163 630,45
Tukitoimen ala	002.Valmistelu, täytäntöönpano, seuranta ja valvonta	8 548 126,65
Tukitoimen ala	003.Arviointi ja selvitykset, tietojenkeruu	98 357,11
Tukitoimen ala	004.Valmiuksien kehittäminen	131 440,86

3. Rahoitussuunnitelma

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan g alakohta

3.1. Määrärahat vuosittain

Taulukko 5: Määrärahat vuosittain

Määrärahojen tyyppi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
---------------------	------	------	------	------	------	------	------	----------

3.2. Määrärahat yhteensä

Taulukko 6: Kokonaismäärärahat rahastoittain ja kansallinen osuus

Erityistavoite	Toimen tyyppi	Unionin tuen laskentaperusta (tuki yhteensä tai julkinen tuki)	Unionin rahoitusosuus (a)	Kansallinen rahoitusosuus (b) = (c) + (d)	Kansallisen rahoitusosuuden ohjeellinen jakautuminen		Yhteensä (e) = (a) + (b)	Yhteisrahoitusosuus (f)=(a) / (e)
					Julkinen (c)	Yksityinen (d)		
Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	14 971 396,47	4 990 465,50	4 491 418,95	499 046,55	19 961 861,97	74,9999999624%
Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Liitteen IV toimet	Yhteensä	6 824 902,30	758 322,48	682 490,23	75 832,25	7 583 224,78	89,9999999736%
Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Operatiivinen tuki	Yhteensä	8 700 120,80	0,00	0,00	0,00	8 700 120,80	100,0000000000%
Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Pact and Ukraine specific action	Yhteensä	24 485 206,61	2 720 578,56	2 720 578,56	0,00	27 205 785,17	89,9999998419%
Yhteensä Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä			54 981 626,18	8 469 366,54	7 894 487,74	574 878,80	63 450 992,72	86,6521134234%
Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	16 691 289,03	5 563 763,01	5 007 386,71	556 376,30	22 255 052,04	75,0000000000%
Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Liitteen IV toimet	Yhteensä	12 609 563,24	1 401 062,59	1 260 956,33	140 106,26	14 010 625,83	89,9999999500%
Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen	Operatiivinen tuki	Yhteensä	2 883 652,73	0,00	0,00	0,00	2 883 652,73	100,0000000000%
Yhteensä Laillinen muuttoliike ja kotouttaminen			32 184 505,00	6 964 825,60	6 268 343,04	696 482,56	39 149 330,60	82,2095921099%
Palauttaminen	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	1 379 528,58	459 842,86	413 858,57	45 984,29	1 839 371,44	75,0000000000%
Palauttaminen	Liitteen IV toimet	Yhteensä	2 964 993,74	329 443,75	296 499,38	32 944,37	3 294 437,49	89,9999999696%
Palauttaminen	Operatiivinen tuki	Yhteensä	6 032 264,43	0,00	0,00	0,00	6 032 264,43	100,0000000000%
Palauttaminen	Pact and Ukraine specific action	Yhteensä	1 035 000,00	115 000,00	115 000,00		1 150 000,00	90,0000000000%
Yhteensä Palauttaminen			11 411 786,75	904 286,61	825 357,95	78 928,66	12 316 073,36	92,6576711297%
Yhteisvastuu	Säännölliset toimenpiteet	Yhteensä	0,00	0,00	0,00		0,00	
Yhteisvastuu	Liitteen IV toimet	Yhteensä						
Yhteisvastuu	Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy		48 188 000,00				48 188 000,00	100,0000000000%

Erityistavoite	Toimen tyyppi	Unionin tuen laskentaperusta (tuki yhteensä tai julkinen tuki)	Unionin rahoitusosuus (a)	Kansallinen rahoitusosuus (b) = (c) + (d)	Kansallisen rahoitusosuuden ohjeellinen jakautuminen		Yhteensä (e) = (a) + (b)	Yhteisrahoitusosuus (f)=(a) / (e)
					Julkinen (c)	Yksityinen (d)		
Yhteisvastuu	Kansainvälinen suojele (siirto jäsenvaltioon)		2 260 000,00				2 260 000,00	100,0000000000%
Yhteensä Yhteisvastuu			50 448 000,00	0,00	0,00		50 448 000,00	100,0000000000%
Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			8 941 555,07				8 941 555,07	100,0000000000%
Kokonaissumma			157 967 473,00	16 338 478,75	14 988 188,73	1 350 290,02	174 305 951,75	90,6265514253%

Taulukko 6A: Sitoumusuunnitelma

Luokka	Henkilöiden lukumäärä vuodessa						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Uudelleensijoittaminen	574	2 073	1 075	263	525		
Humanitaarinen maahanpääsy AMIF-asetuksen 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti							
Haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden humanitaarinen maahanpääsy AMIF-asetuksen 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti	386						
Kansainvälistä suojelua hakevien tai sitä saavien henkilöiden siirrot ("siirto sisään")	44		182				

3.3. Siirrot

Taulukko 7: Yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen väliset siirrot¹

Siirtävä rahasto	Vastaanottava rahasto						
	ISF	BMVI	EAKR	ESR+	Koheesiorahasto	EMKVR	Yhteensä
AMIF							

¹Kaikkien siirtojen kumulatiiviset määrät ohjelmakauden aikana.

Taulukko 8: Siirrot välineisiin, joita hallinnoidaan suoraan tai välillisesti¹

Väline	Siirron määrä
	0,00

¹Kaikkien siirtojen kumulatiiviset määrät ohjelmakauden aikana.

4. Mahdollistavat edellytykset

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan i alakohta

Taulukko 9: Horisontaaliset mahdollistavat edellytykset

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
1. Julkisten hankintamarkkinoiden tehokkaat seurantamekanismit	Kyllä	Käytössä on seurantamekanismeja, jotka kattavat kaikki julkiset hankinnat ja niiden tekemisen rahastojen puitteissa unionin hankintalainsäädännön mukaisesti. Kyseiseen vaatimukseen sisältyvät: 1. järjestelyt, joilla varmistetaan tehokkaiden ja luotettavien tietojen kerääminen yhteen unionin kynnysarvot ylittäviä julkisia hankintoja koskevista menettelyistä direktiivin 2014/24/EU 83 ja 84 artiklassa ja direktiivin 2014/25/EU 99 ja 100 artiklassa säädettyjen raportointivelvollisuuksien mukaisesti	Kyllä	Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) https://bit.ly/3Dxto8B Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista (1531/2011) https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20111531 Hilma (hankintailmoitukset) https://bit.ly/3Fe9Zd2 Hankintakalenteri https://bit.ly/3CirFCg Julkisten hankintojen neuvontayksikkö https://bit.ly/3kA526E Hankinnat.fi-verkkopalvelu tukee julkisten hankintojen neuvontayksikön työtä https://www.hankinnat.fi/ Komission hankintoja koskevat ohjeet C(2019) 3452 final HV:n opas.	EU:n julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö on saatettu voimaan. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) vastaa julkisten hankintojen säätelystä. TEM:n ja Kuntaliiton yhteistyönä on kehitetty julkisten hankintojen neuvontayksikkö. TEM vastaa myös julkisten hankintojen ilmoituskanavasta HILMA:sta. Hankintalain mukaisten hankintayksiköiden tulee ilmoittaa Hilmassa tulevista sekä kansallisen että EU-kynnysarvon ylittävistä hankinnoistaan, käynnissä olevista kilpailutuksistaan ja jo päättyneiden kilpailutusten tuloksista. Hankinnat.fi-verkkopalvelu tukee kuntasektorin julkisten hankintojen neuvontayksikön työtä. Hankintakalenteri on avoin viestintäpalvelu, jossa on julkisen sektorin uusimpia hankintapäätöksiä, ostopaikkaluetteloita sekä tietoa tulevista hankinnoista. Julkisissa organisaatioissa on osana taloussääntöä omat hankintaohjeet. HVO on saanut ohjelmakaudella 2014-2020 koulutusta julkisten hankintojen

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					<p>säännöistä ja soveltamisesta. Tätä jatketaan kaudella 2021-2027.</p> <p>Hankintamenettelyt tarkastetaan hakemusten käsittelyn yhteydessä ja niitä käsitellään hankkeille järjestettävissä koulutuksissa</p>
		<p>2. järjestelyt, joilla varmistetaan, että tiedot kattavat ainakin seuraavat seikat:</p> <p>a) kilpailun laatu ja intensiteetti: voittajien nimet, alustavien tarjoajien määrä ja sopimuksen arvo</p> <p>b) tiedot lopullisesta hinnasta sopimuksen tekemisen jälkeen ja pk-yritysten osallistumisesta suorina tarjoajina, jos tällaiset tiedot ovat saatavilla kansallisista järjestelmistä</p>	<p>Kyllä</p>	<p>Hilma (hankintailmoitukset) https://bit.ly/3Fe9Zd2</p> <p>Hankintakalenteri https://bit.ly/3CirFCg</p> <p>Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) https://bit.ly/3cfALoR</p>	<p>Vaadittavat tiedot löytyvät kansallisista järjestelmistä.</p> <p>Voittaneiden tarjoajien nimet: Hankintakalenteri</p> <p>Alkuperäisten tarjoajien määrä ja valittujen tarjoajien määrä: Hankintakalenterin kautta hankintapäätöksellä.</p> <p>Sopimuksen arvo: HILMA</p> <p>Hankintakalenterissa julkaistavassa hankintapäätöksessä julkaistaan sopimushinta, mikäli se on julkinen (liikesalaisuuden piirissä olevaa tietoa ei julkaista). Jos sopimushinta ei ole julkinen, hinta näkyy päätöksen liiteasiakirjoissa, jotka ovat aina julkisia vain asianosaisille (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), 6§, 9§, 10§, 11§).</p> <p>Tieto pk-yritysten osallistumisesta suorina tarjoajina: HILMA ja Hankintakalenterin hankintapäätöksellä.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
		3. järjestelyt, joilla varmistetaan, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset seuraavat ja analysoivat tietoja direktiivin 2014/24/EU 83 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 99 artiklan 2 kohdan mukaisesti	Kyllä	<p>Kilpailu- ja kuluttajavirasto https://bit.ly/30oREuY</p> <p>Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) ns. hankintalaki https://bit.ly/3Dxt08B</p> <p>Hallintolaki https://bit.ly/3oAQvsC</p>	<p>Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) valvoo hankintalain (1397/2016) 139 §:än nojalla julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista. Valvonta kohdistuu hankintayksiköiden toimintaan... Jokainen, joka katsoo hankintayksikön menettelleen hankintalain vastaisesti, voi tehdä KKV:lle toimenpidepyynnön menettelyn lainmukaisuuden tutkimiseksi.</p> <p>KKV:n valvonta täydentää hankintalain mukaista muutoksenhakumenettelyä.</p>
		4. järjestelyt, joilla analyysin tulokset saatetaan yleisön saataville direktiivin 2014/24/EU 83 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 99 artiklan 3 kohdan mukaisesti	Kyllä	<p>Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) https://bit.ly/3Dxt08B</p> <p>Julkisten hankintojen valvonnan tulosten raportointi https://bit.ly/30w9vAb</p>	<p>KKV laatii vuosittaisen raportin hankintalain 144 §:än mukaista valvontaa koskevasta toiminnastaan.</p> <p>KKV:n julkisilla Internet sivustolla on näkyvissä raportit julkisten hankintojen valvonnan tuloksista.</p> <p>KKV:n viimeisin raportti 1.6.2021 koskien vuotta 2020 (KKV/648/14.00.60/2021).</p> <p>Hankintalain 172 §:n mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) vastaa seurantaraportin toimittamisesta komissiolle joka kolmas vuosi, TEM vastaa myös tietojen luovuttamisesta muiden jäsenvaltioiden viranomaisille. Hankintayksiköiden ja muiden viranomaisten on lain mukaan pyynnöstä toimitettava TEM:lle tarvittavat tiedot.</p> <p>Hankintayksiköillä on hankintalain 171 § mukaisesti oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot harkinnanvaraisten</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi.
		5. järjestelyt sen varmistamiseksi, että kaikki tiedot epäillyistä tarjouskeinottelusta ilmoitetaan toimivaltaisille kansallisille elimille direktiivin 2014/24/EU 83 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 99 artiklan 2 kohdan mukaisesti.	Kyllä	<p>Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) https://bit.ly/3Dxt08B</p> <p>Kilpailulaki (948/2011) https://bit.ly/3CbvOIk</p> <p>Tietoa ja ohjeita, kartellit https://bit.ly/3CfxEb9</p> <p>Julkisten hankintojen valvonta, vihjepalvelu https://bit.ly/3kBSXO6</p> <p>Korruption vastainen strategia https://korruptiontorjunta.fi/korruptionvastainen-strategia</p> <p>Vireillä olevat hankinta-asiat markkinaoikeudessa https://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/vireillaolevathankinta-asiat.html</p>	<p>EU:n julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö saatettu voimaan.</p> <p>Hankintalakia (1397/2016) sovelletaan kansalliset ja EU-kynnysarvot ylittäviin julkisiin hankintoihin.</p> <p>KKV vastaa hankintalain 139 § mukaisesti lain noudattamisen valvonnasta (ks peruste 2) ja siitä, että luovuttaa tiedot salassapitosäännösten estämättä hankintalain 143 §:n mukaisesti kansallisille viranomaisille.</p> <p>KKV raportoi julkisella sivustolla hankintalain valvontatoiminnastaan 144 §:n mukaisesti.</p> <p>KKV voi esittää seuraamusten määräämistä hankintayksikölle markkinaoikeudessa.</p> <p>Markkinaoikeus ylläpitää ja julkaisee hankintalain 148 §:n 3 momentin mukaista luetteloa markkinaoikeudessa vireille tulleista hankinta-asioista.</p> <p>KKV valvoo taloudellisen kilpailun turvaavan Kilpailulain (948/2011) noudattamista. KKV ohjeistaa ja tiedottaa tarjouskeinottelusta ja kartelleista.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					<p>KKV:n sivuilla voi antaa vihjeen hankintoihin liittyvästä rikkomusepäilystä.</p> <p>KKV:n sivuilla ohjeistusta kartelleista.</p> <p>Valtioneuvon periaatepäätöksessä korruptionvastaisesta strategiasta ja toimenpideohjelmassa vuosille 2021-2023 hankinnat erityisenä painopisteenä.</p>
3. Perusoikeuskirjan tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano	Kyllä	<p>Käytössä on tehokkaat mekanismit, joilla varmistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', noudattaminen ja joihin sisältyvät seuraavat:</p> <p>1. järjestelyt, joilla varmistetaan, että rahastoista tuetuissa ohjelmissa ja niiden täytäntöönpanossa noudatetaan asiaankuuluvia perusoikeuskirjan määräyksiä</p>	Kyllä	<p>EU:n perusoikeuskirja: https://bit.ly/3wMFLuI</p> <p>Komission tiedonanto: Ohjeet Euroopan Unionin perusoikeuskirjan noudattamiseksi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastojen) täytäntöönpanon yhteydessä: https://bit.ly/3HpEOxq</p> <p>Suomen perustuslaki (731/1999) https://bit.ly/3kzzg9x</p> <p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) https://bit.ly/3CjLhpE</p> <p>Tasa-arvolaki (609/1986) https://bit.ly/3DISkiY</p> <p>Perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen Suomessa - koottuja havaintoja vuodelta 2019 (yhdistysavain.fi)</p>	<p>Suomen valtiosääntö ja perustuslaki (731/1999) turvaavat ihmisarvon loukkaamattomuuden, yksilön vapauden ja oikeudet sekä turvaa yhteiskunnan oikeudenmukaisuuden.</p> <p>Kansallinen ihmisoikeusinstituutio (NHRI) muodostuu ihmisoikeuskeskuksesta (IOK), ihmisoikeusvaltuuskunnasta ja oikeusasiamiehestä. IOK on kutsuttu pysyväksi asiantuntijaksi ohjelman seurantakomiteaan, jonka asiantuntemusta hallintoviranomainen käyttää ao. kysymyksissä.</p> <p>STM vastaa tasa-arvopolitiikasta, tasa-arvovaltuutettu valvoo lain noudattamista ja tasa-arvoasiain neuvottelukunta edistää sukupuolten tasa-arvoa.</p> <p>Tasa-arvoasiain neuvottelukunta on ohjelman komitean jäsen.</p> <p>HVO huomioi EU:n perusoikeusasiakirjan säännökset ohjelman valmistelussa, hankehakemuksen kysymyksissä ja erityisissä valintaperusteissa. Perusoikeusasiakirjan vaatimukset on huomioitu HVO:n ja</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
					tarkastusviranomaisen työssä esim. tarkistuslistoissa hankkeiden valintaa, loppuraportteja ja viranomaisten tekemiä varmuuksia koskien ja varmistuen, ettei perusoikeusasiakirjan vastaisia toimia rahoiteta ohjelmasta. Tietosuoja huomioidaan toimeenpanossa.
		2. järjestelyt, jotka koskevat raportointia seurantakomitealle tapauksista, joissa rahastoista tuetuissa toimissa ei ole noudatettu perusoikeuskirjaa, ja perusoikeuskirjaa koskevista valituksista, jotka on toimitettu 69 artiklan 7 kohdan mukaisia järjestelyjä noudattaen.	Kyllä	<p>EU:n perusoikeuskirja: https://bit.ly/3wMFLuI</p> <p>Komission tiedonanto: Ohjeet Euroopan Unionin perusoikeuskirjan noudattamiseksi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastojen) täytäntöönpanon yhteydessä: https://bit.ly/3HpEOxq</p> <p>Suomen perustuslaki (731/1999) https://bit.ly/3kzzg9x</p> <p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) https://bit.ly/3CjLhpE</p> <p>Tasa-arvolaki (609/1986) https://bit.ly/3DISkiY</p> <p>Perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen Suomessa - koottuja havaintoja vuodelta 2019 (yhdistysavain.fi)</p>	<p>Tiedot HVO saa hankkeiden käsittelyprosessista, johon sisältyvät perusoikeusasiakirjaa koskevat tarkistuslistat hankkeiden valintaa, loppuraporteissa esitettyjä hanketoteumia, varmuuksia ja tarkastuksia koskien.</p> <p>HVO tarkistaa vuosittain seurantakomiteaa varten tiedot kanteluista ja oikeusluokkauksista oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja varmuus- ja tarkastushavainnot eli poikkeamien lukumäärän, mitä perusoikeuksia loukkaukset koskevat, mihin korjaavin toimenpiteisiin on ryhdytty ja miten tapauksia tullaan ennaltaehkäisemään.</p> <p>HVO keskustelee poikkeamista IOK:n kanssa ennen niiden käsittelyä ja esittelee poikkeamat seurantakomitealle.</p> <p>HVO raportoi myös ao. kanteluista tai valituksista. Poikkeamien käsittelyssä noudatetaan kansallista lainsäädäntöä.</p> <p>HVO kuvaa raportointijärjestelyt seurantakomitealle ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksessa.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
<p>4. YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpano ja soveltaminen neuvoston päätöksen 2010/48/EY mukaisesti</p>	<p>Kyllä</p>	<p>Vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi käytössä on kansallinen kehys, johon sisältyvät seuraavat:</p> <p>1. tavoitteet, joihin sisältyy mittavissa olevia alatavoitteita, tietojenkeruu ja seurantamekanismit</p>	<p>Kyllä</p>	<p>YK:n vammaisten henkilöiden oikeudet, yleissopimus https://bit.ly/3kAd4MQ</p> <p>Kansallinen toimintaohj 2018-2019 https://bit.ly/3Dk4TLV</p> <p>Seurantarap: YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissop. kansallinen toimintaohj (2018–2019) https://bit.ly/3qAEgic</p> <p>Kansallisen toimintaohj valmistelu 2020 https://bit.ly/3Dps2g4</p> <p>YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen kansallinen toimintaohj 2020–2023 https://bit.ly/2YQFVoq</p> <p>Sosiaalihuoltolaki https://bit.ly/3cd14fp</p> <p>Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (VANE) https://bit.ly/3FIWOXH</p>	<p>Vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanosta vastaavat ulkoministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö ja kansalaisjärjestöt.</p> <p>Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (VANE) laatii toimintaohjelman, jossa määritellään vammaisyleissopimuksen edistämisen kansalliset tavoitteet, keinot ja seuranta. Täytäntöönpanosta raportoidaan vammaisten henkilöiden oikeuksien komitealle. Uusi toimintaohjelma vuosille 2020-2023 on hyväksytty 9.12.2020.</p> <p>YK:n vammaisten oikeuksien komitean hyväksytyä suosituksia, ulkoministeriö tiedottaa suosituksista jakaen ne viranomaisille, ihmisoikeuskeskukselle sekä kansalaisjärjestöille. Ministeriöt vastaavat suositusten täytäntöönpanosta hallinnonaloillaan.</p> <p>Ministeriöt laativat indikaattoreita, joiden kautta toimenpiteiden toteutumista seurataan. Toimintaohjelman toteutumisen seurannasta vastaa vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE yhteistyössä muiden vastuutahojen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Jatkossa nelivuotisella ohjelman toimintakaudella seuranta ja raportointi tehdään sekä puolivälissä että ohjelman lopussa.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
		2. järjestelyt, joilla varmistetaan, että saavutettavuuspolitiikka, lainsäädäntö ja standardit otetaan asianmukaisesti huomioon ohjelmien valmistelussa ja täytäntöönpanossa	Kyllä	<p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) https://bit.ly/3CjLhpE</p> <p>Yhdenvertaisuusvaltuutettu https://bit.ly/3qG5XGm</p> <p>Sosiaalihuoltolaki https://bit.ly/3cd14fp</p> <p>Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019) https://bit.ly/3FhDIY5</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) https://bit.ly/3HouBB5</p> <p>Laki liikenteen palveluista 320/2017 https://bit.ly/3Ch8RUi</p> <p>Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017) https://bit.ly/3cjOo6p</p>	<p>HVO noudattaa vammaisten oikeuksia koskevia säännöksiä ohjelman valintaperusteissa ja sisällyttää ao. varmistukset tarkistuslistoihin.</p> <p>Vammaisten oikeudet ovat hankepäätösten vakiomuotoisia ehtoja.</p> <p>HVO sisällyttää vammaisten oikeuksia koskevat varmistukset tarkistuslistoihin.</p> <p>Hakijoille suunnattavassa ohjeistuksessa neuvotaan huomioimaan saavutettavuus.</p> <p>HVO:n koulutussuunnitelma vammaisyleissopimuksen toimeenpanosta laaditaan ja toteutetaan yhteistyössä VANEn asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>Hallintoviranomaisen koulutussuunnitelma vammaisyleissopimuksen toimeenpanosta sisältää hankehakemuksiin, valintaprosessiin, seurantoihin sekä toteutukseen liittyvät koulutukset ja samalla tuetaan vammaisten kohderyhmälle syntyvää hanketoimintaa.</p> <p>Verkkosivuille tulee tietopaketti hankehakijoille.</p> <p>Vammaisyleissopimuksen artiklan 9 ja 21 säännöksiä noudatetaan viranomaistoiminnassa. Lainsäädäntö esteettömyydestä ja saavutettavuudesta velvoittaa HVO:ta. HVO sisällyttää avustuksensaajien koulutuksiin vammaisten oikeuksia koskevat ehdot.</p>

Mahdollistava edellytys	Mahdollistavan edellytyksen täytyminen	Kriteerit	Perusteiden täytyminen	Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin	Perustelut
		3. järjestelyt, jotka koskevat raportointia seurantakomitealle tapauksista, joissa rahastoista tuetuissa toimissa ei ole noudatettu vammaisyleissopimusta, ja kyseistä sopimusta koskevista valituksista, jotka on toimitettu 69 artiklan 7 kohdan mukaisia järjestelyjä noudattaen.	Kyllä	<p>Eduskunnan oikeusasiamies toteuttaa vammaisopimuksen täytäntöönpanon suojelua lakisääteisessä valvontatehtävässään. https://bit.ly/3wL540l</p> <p>Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut https://bit.ly/3Cm768a</p> <p>Vammaisten henkilöiden oikeuksien komitea (CRPD-komitea) https://bit.ly/3FIZyEt</p> <p>Ihmisoikeuskeskus Vammaisten henkilöiden oikeudet https://bit.ly/2YQINlc</p>	<p>Hallintoviranomainen laatii tarkistuslistat koskien hankkeiden valintaa, hanketoteumaa sekä paikan päällä tehtäviä varmuuksia ja tarkastuksia.</p> <p>HVO saa tietoa vammaisyleissopimuksen noudattamisesta hankkeiden seurannan kautta ja oikeusasiamiehen ratkaisuksista. Vammaisyleissopimuksen olennaisten säännösten noudattamista koskevat varmistukset sisällytetään HVO:n tarkistuslistoihin.</p> <p>HVO tarkistaa vuosittain seurantakomiteaa varten tiedot kanteluista ja oikeusluokkauksista oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja varmuus- ja tarkastushavainnoista.</p> <p>HVO tarkistaa poikkeamien lukumäärän, mitä perusoikeuksia loukkaukset koskevat, mihin korjaavin toimenpiteisiin on ryhdytty ja miten tapauksia ennaltaehkäistään ja raportoi niistä seurantakomitealle.</p> <p>Yksittäinen henkilö tai ryhmä voi tehdä valituksen vammaisten henkilöiden oikeuksien komitealle (CRPD) kokemastaan yleissopimuksen oikeuksien loukkauksesta. HVO saa tiedot valituksista IOK:lta.</p>

5. Ohjelmaviranomaiset

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan k alakohta sekä 71 ja 84 artikla

Taulukko 10: Ohjelmaviranomaiset

Ohjelmasta vastaava viranomainen	Laitoksen nimi	Yhteystahon nimi	Asema	Sähköposti
Hallintoviranomainen	Sisäministeriö	Laura Yli-Vakkuri	Ylijohtaja	laura.yli-vakkuri@govsec.fi
Tarkastusviranomainen	Valtiovarainministeriö	Kari Rouvinen	Tarkastusneuvos	kari.rouvinen@gov.fi
Elin, joka ottaa vastaan komission suorittamia maksuja	Sisäministeriö	Laura Yli-Vakkuri	Ylijohtaja	laura.yli-vakkuri@govsec.fi

6. Kumppanuus

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan h alakohta

Kumppanuusrakenteet ohjelmatyössä

Ohjelman valmistelua varten perustettiin työryhmä. Työryhmän muodostivat sisäministeriön johdolla seuraavat valtionhallinnon organisaatiot sekä järjestöjä edustavat tahot: sisäministeriön maahanmuutto-, pelastus-, poliisi- ja rajavartiolaitos-osasto, valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, ulkoministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO), Suomen Kuntaliitto, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus, Tulli, Valtakunnansyyttäjän toimisto, Rikosseuraamuslaitos, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Ahvenanmaan maakunnan hallitusta pyydettiin erikseen lausumaan sitä koskevista asioista.

Ohjelman valmistelutyöhön kutsuttiin tarpeiden määrittelyvaiheessa työryhmän lisäksi seuraavia sidosryhmiä: Kriisinhallintakeskus (CMC Finland), Diakonissalaitos, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Helsingin kaupunki, IOM, Keskusrikospoliisi, Kirkon ulkomaanapu, Moniheli ry, Monika-naiset liitto ry, Euroopan Kriminaalipoliittikan Instituutti HEUNI, Suomen Pakolaisapu, Pelastuslaitos, Poliisiammattikorkeakoulu, Rikosuhripäivystys, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK, Suomen Punainen Risti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Suojelupoliisi.

Työryhmän työskentelyn lisäksi sisäministeriö on järjestänyt valmistelua tukevia ja koordinoivia työkokouksia työ- ja elinkeinoministeriön, alueellisten ELY-keskusten, sisäministeriön maahanmuutto- ja poliisiosastojen, Maahanmuuttoviraston sekä oikeusministeriön ja oikeusalan järjestöjen kanssa. Lisäksi sisäministeriö järjesti kuulemistilaisuuksia erityistavoitteittain ja muita keskusteluja eri tahojen kanssa (ml. esittelyt sidosryhmissä ja erilliset kuulemiset).

Kumppanit ovat mukana komission delegoidun asetuksen (EU) n:o 240/2014 mukaisesti valmistelussa, joka kohdistuu mm. tarpeiden analysointiin ja yksilöintiin, painopistealueiden määrittelyyn, rahoitukseen jakamiseen ja indikaattorien määrittelyyn.

Kumppanuusperiaate valmistelussa

Sisäasioiden rahastojen valmistelua ohjaa sekä suomalainen hallintoperinne, joka korostaa kuulemista, että sisäasioiden rahastoja säättävä lainsäädäntö, jossa on määritelty kumppaneiden osallistumisesta ohjelmien valmisteluun ja toteutukseen. Rahastoa koskevassa laissa todetaan, että ohjelmia valmistellaan yhteistyössä.

Ohjelman valmisteluprosessissa on ollut mukana yhdenvertaisuuden asiantuntijoita.

Alue- ja paikallistason huomioimiseksi valmistelussa kumppanuusperiaatetta on toteutettu sidosryhmätilaisuuksien, kuulemis- ja keskustelutilaisuuksien kautta.

Valmistelun aikana ohjelmavalmisteluun työryhmää laajennettiin kutsumalla valmistelutyöhön muita sidosryhmiä sekä järjestämällä ohjelmavalmisteluun perehdytystilaisuuksia, joiden avulla oli tarkoitus kerätä eri toimijoiden näkemyksiä ja lisäyksiä valmisteluryhmän laatimiin keskeisiin toimintaympäristön haasteisiin sekä ohjata sidosryhmiä antamaan näkemyksiään. Lisäksi eräiden järjestöjen kuuleminen järjestettiin erillisissä teemakohtaisissa tapaamisissa.

Alue- ja paikallistason kuuleminen on toteutettu niin, että työ- ja elinkeinoministeriö on kerännyt alueellisten Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskusten näkemykset ja ehdotukset ohjelman sisällöiksi. Kuntien näkemystä valmistelussa on edustanut Kuntaliitto. Lisäksi kumppanuusperiaatetta on alueiden osalta toteutettu erityistavoitekohtaisesti kohdennetuissa tapaamisissa.

Kotoutumistoimien osalta samanaikaisesti ohjelmavalmisteluun kanssa on ollut valmistelussa työ- ja elinkeinoministeriön koordinoima hallituksen selonteko kotoutumisen edistämisen uudistustarpeista sekä kotoutumisen kumppanuusohjelman valmistelu. Valmisteltavassa selonteossa on selvitetty

kotoutumispolitiikan uudistamistarpeita maahanmuuton ja kotoutumisen toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin vastaamiseksi. Kumppanuusohjelman valmistelussa on selvitetty kumppanuuksien mahdollisuuksia ja esteitä sekä selvitetty yhteistyön edistämisen tapoja, ml. hankerahoituksen hyödyntämistä kumppanuuksien edistämisessä. Selontekoon liittyen järjestettiin laajoja työpajoja ja kuulemisia, joissa kuultiin mm. järjestöjä, kuntia ja alueviranomaisia, tutkijoita, koulutusorganisaatioita sekä muita sidosryhmiä. Järjestöjen roolia koskevaan tilaisuuteen osallistui noin 50 kotoutumisen parissa toimivaa järjestöä. Sisäministeriö osallistui selonteon kuulemisiin ohjelman erityistavoitteen 2 kotoutumista koskevan osion näkökulmasta ja selonteossa esiin nostettuja tarpeita on huomioitu rahaston ohjelman sisällöissä. Kumppanuusohjelman barometrikyselyyn saatiin 779 vastaajaa ja myös sen tulokset on huomioitu ohjelman valmistelussa.

Ohjelman julkinen kuuleminen järjestettiin suomenkielisenä 6.-27.5.2021 ja ruotsinkielisenä 28.5.-18.6.2021. Lausuntopyyntö kohdistettiin erillisellä kirjeellä 107 organisaatiolle, mm. ministeriöille, ELY-keskuksille valikoiduille eri kokoisille ja eri alueita edustaville kunnille sekä toimialan kannalta relevanteille järjestöille. Jakelussa olevien tahojen lisäksi muillakin tahoilla oli mahdollisuus lausua ohjelmaluonnoksista rahastojen verkkosivuilla julkaistun lausuntopyyntöä kautta. Lisäksi lausuntokierroksesta ilmoitettiin sosiaalisessa mediassa ja ministeriön Internet-sivuilla. Ohjelmasta jätettiin yhteensä 48 lausuntoa. Ohjelmaa muokattiin kuulemisten perusteella ja lausunnoissa esitetyt huomioita kootaan myös ohjelmaa täydentävään toimeenpanosuunnitelmaan.

Kumppanuusperiaate ohjelman toteutuksessa

Ohjelman toteutuksen kannalta oleelliset järjestöt ja muut sidosryhmät osallistuvat ohjelman toimeenpanoon, seurantaan ja arviointiin seurantakomitean työskentelyssä. Ohjelman seurantakomitean työskentelyllä tuetaan vahvasti kumppanuusperiaatteen toteutumista ja se tuo lisäarvoa ohjelmatyöhön.

Ohjelman seurantakomiteassa on edustajat seuraavasta tahoista: sisäministeriö, ulkoministeriö, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Poliisihallitus, suojelupoliisi, Maahanmuuttovirasto, etnisten suhteiden neuvottelukunta, tasa-arvoasiain neuvottelukunta, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Punainen Risti ja turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset. Lisäksi seurantakomiteassa on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjen edustajia sekä rahaston tavoitteiden kannalta keskeisten maahanmuuttajille suunnattuja erilaisia palveluita ja tukea tarjoavien yhdistysten ja järjestöjen edustajia.

Suomen kansallinen ihmisoikeusinstituutio (NHRI) muodostuu ihmisoikeuskeskuksesta (IOK), ihmisoikeusvaltuuskunnasta ja oikeusasiamiehestä. IOK on kutsuttu pysyväksi asiantuntijaksi ohjelman seurantakomiteaan, jonka asiantuntemusta hallintoviranomainen käyttää ao. kysymyksissä.

Ohjelman toimeenpanoa on tarkoitus toteuttaa vuosittain päivitettävän toimeenpanosuunnitelman avulla. Toimeenpanosuunnitelmassa määritellään vuosittain haettavaksi avattavat tavoitteet, mahdolliset teemoittaiset painopisteet ja rahoitus. Toimeenpanosuunnitelma käsitellään rahastojen seurantakomiteoissa ja sitä edeltää suunnitelman valmistelu sidosryhmien kanssa.

Osaltaan kumppanuusperiaatetta toteutetaan työ- ja elinkeinoministeriön organisoimassa valtakunnallisessa kotoutumisen kumppanuusohjelmassa, jossa rahasto on osallisena. Kumppanuusohjelmassa rakennetaan kotoutumisen ja yhteiskunnan vastaanottavuuden parissa työskentelevien toimijoiden avoin valtakunnallinen verkosto. Yhtenä kumppanuusohjelman tavoitteena on kansallisen- ja EU-rahoituksen sitominen kumppanuustyöhön.

Rahasto osallistuu myös Suomen Punaisen ristin koordinoimaan järjestöverkostoon, välittää verkoston välityksellä tietoa rahastosta ja kuulee järjestöjä rahaston toimialaan liittyvissä asioissa.

Laillisen maahanmuuton ja kotoutumisen erityistavoitteen osalta rahaston toimeenpanosuunnitelmasta käydään keskustelua maahanmuuton ja kotoutumisen koordinaatioryhmän kanssa. Koordinaatioryhmässä ovat edustettuina muut kotoutumistoimia rahoittavat EU-rahastot, kansalliset rahoittajat, kuntien ja alueiden edustajat sekä järjestöt. Koordinaatioryhmän tehtävänä on yhteensovittaa erityisesti kotoutumista tukevia toimia eri rahoittajien välillä.

Erityistavoitteen 3 laittoman maahanmuuton ja paluutoimien osalta rahaston toimeenpanosta käydään keskustelua sisäministeriön koordinoimissa paluun koordinaatio- ja yhteistyöryhmissä sekä muissa viranomaistapaamisissa. Ryhmien työskentelyyn osallistuvat paluutoimista vastaavat viranomaiset.

Ohjelmakauden alussa laaditaan koulutussuunnitelma sidosryhmille, kuten ELY-keskuksille, kunnille ja järjestöille järjestettävistä koulutustilaisuuksista. Tilaisuudet ja niiden toteuttamistavat suunnitellaan yhdessä ko. kumppanien kanssa, jotta ne vastaavat mahdollisimman hyvin kohderyhmän tarpeisiin. Koulutussuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja koulutustilaisuuksiin varataan riittävä rahoitus, jolla pystytään vastaamaan hallintoviranomaisen arvioimiin ja kentältä tuleviin tarpeisiin.

Myös hankkeiden ohjausryhmät omalta osaltaan ovat kumppanuutta.

Vuoden 2025 ohjelmapäivitystä ja lisärahoituksen allokoimista ohjelmaan on käsitelty erikseen koolle kutsutuissa valmistelutyöryhmissä sekä paktin kannalta relevanteista tahoista koostuvissa kokoonpanoissa. Ohjelman muuttamista on käsitelty ennen asian valmistelua, sen aikana ja ohjelmamuutoksen hyväksymisvaiheessa rahaston seurantakomiteassa.

7. Viestintä ja näkyvyys

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 22 artiklan 3 kohdan j alakohta

Rahaston viestinnän tavoitteena on tukea ja vahvistaa rahaston laadukasta ja läpinäkyvää toimeenpanoa sekä edistää rahaston tavoitteiden saavuttamista.

Rahaston aiheet - turvapaikkamenettelyn toimivuus ja luotettavuus, laillisen ja työperäisen maahanmuuton sujuvuus, onnistunut kotoutuminen ja laittomasti maassa olevien tilanne sekä siihen liittyvät toimenpiteet - ovat usein esillä julkisessa keskustelussa. Viestimällä EU:n yhteisistä tavoitteista ja EU-rahoituksella saavutetuista tuloksista voidaan vahvistaa laajaa ymmärrystä moniulotteisista aiheista ja vahvistaa myönteistä mielikuvaa EU:sta.

Yleisön tietämystä ja ymmärrystä Euroopan unionin lisäarvosta lisätään viestimällä EU-rahoituksella toteutetusta toiminnasta ja saavutetuista tuloksista. Viestintää kohdennetaan avustuksen hakijoille huomioiden erilaisten kohderyhmien rahaston tuntemus. Rahoitusmahdollisuuksista viestitään oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi. Hakijoiden oikea-aikainen tukeminen edistää hakemusten laatua ja hakuprosessin tehokkuutta.

Avustuksen saajat saavat tarvitsemansa tiedon ja tuen hankkeen menestyksestä hallinnointia varten. Tavoitteena on tukea avustuksen saajia viestimään kiinnostavasti ja tuloksellisesti hankkeestaan sekä EU-rahoituksen hankkeelle tuomasta lisäarvosta. Avustuksen saajille viestitään erityisesti hankkeen viestinnän ja EU:n näkyvyydestä huolehtimisen tärkeydestä. Heille tarjotaan konkreettista tukea viestintään ohjeistuksin ja koulutuksin.

Myös toimittajat ovat yksi viestinnän kohderyhmä. Rahaston ajankohtaisista asioista julkaistaan säännöllisesti tiedotteita. Tarpeen mukaan median edustajille järjestetään mediatilaisuuksia rahastosta, keskittyen erityisesti tuloksiin. Toimittajien kautta on mahdollista vaikuttaa siihen, miten EU:n sisäasioiden rahastot esitetään mediassa. Mediaviestintää voidaan tehdä myös yhteistyössä muiden CPR-asetuksen (Common Provisions Regulation) eli yleisasetusta noudattavien EU-rahastojen kanssa. Yleisasetus linjaa rahastojen hallinnointia koskevat yhteiset säännöt.

Viestintää kohdennetaan sisäministeriön hallinnonalalle ja muille hallinnonaloille. Sisäministeriön asiantuntijoita ja johtoa tavoitetaan ministeriön intran ja sisäisten tilaisuuksien kautta. Lisäksi kansalaisyhteiskunta ja etenkin erilaiset kattojärjestöt ovat yksi rahaston viestinnän kohderyhmä. Viestintää kohdennetaan myös muille EU-rahoittajille ja EU-rahoituksen parissa työskenteleville sekä kansallisille valtionapuviranomaisille.

Rahastosta viestitään EU:n sisäasioiden rahastojen kansallisella verkkosivustolla osoitteessa www.eusa-rahastot2021.fi ja yleisasetusta noudattavien rahastojen yhteisellä kansallisella verkkosivustolla. Pääkanavana toimii EU:n sisäasioiden rahastojen oma verkkosivusto.

Sisäasioiden rahastojen uutiskirje lähetetään tilaajille sähköpostitse säännöllisesti. Uutiskirjeeseen kootaan rahastoja koskevia ajankohtaisia uutisia. Tarpeen mukaan voidaan julkaista myös uutiskirjeitä, joissa käsitellään tiettyä teemaa rahaston näkökulmasta.

Sosiaalisen median kanavat toimivat jakelukanavana verkkosivuilla julkaistaville uutisille ja mediatiedotteille, mutta myös itsenäisinä viestintäkanavina. Sosiaalisen median kanavia hyödynnetään viestintäkampanjoiden toteutuksessa.

Avustuksen hakijoille ja saajille järjestetään säännöllisesti tilaisuuksia ja koulutuksia, ml. hankkeen viestintään keskittyviä koulutuksia. Niitä voidaan järjestää myös yhteistyössä muiden EU-rahastojen kanssa. Sähköpostitse viestitään etenkin nopeaa ja kohdennettua viestintää vaativissa tilanteissa.

Viestinnän budjetti on noin kaksi prosenttia Suomen AMIF-ohjelman teknisestä tuesta.

Viestinnälle määritellään indikaattorit, joiden avulla viestintää ja sen onnistumista seurataan ja arvioidaan. Viestintää kehitetään tulosten mukaisesti. Indikaattoreiden avulla määritetään, minkälaisilla keinoilla asetettuihin tavoitteisiin päästään sekä seurataan ja arvioidaan sitä, miten viestinnälle asetetut tavoitteet on saavutettu. Indikaattoreiden avulla seurataan mm. verkkosivujen kävijämäärää, julkaistujen tiedotteiden, uutisten ja muiden julkaisujen määrää sekä eniten vierailtuja sivuja, ja uutisia ja muita sisältöjä. Sosiaalisen median kanaville määritellään indikaattorit, joilla seurataan mm. seuraajien ja tykkääjien sekä tviittien ja julkaisujen määrää sekä toiminta-astetta ja näyttökertoja sekä muuta relevanttia dataa. Lisäksi indikaattoreiden avulla seurataan mm. uutiskirjeen tilaajien määrää ja avaamisprosenttia.

Viestintäkampanjoille ja tilaisuuksille määritellään indikaattorit tapauskohtaisesti. Viestinnästä ja mahdollisesti muista rahaston aiheista tehdään säännöllisesti kyselyitä eri kohderyhmille. Tilaisuuksista ja koulutuksista pyydetään palautetta säännöllisesti.

Viestinnälle nimetty ohjelman viestintävastaava toimii lisäksi sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF) ohjelman ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen (BMVI) ohjelman viestintävastaavana.

8. Yksikkökustannusten, kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö

Viite: yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 ja 95 artikla

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 ja 95 artiklan aiottu käyttö	Kyllä	Ei
Ohjelmassa aiotaan sen hyväksymisestä alkaen käyttää toimintalinjassa unionin rahoitusosuuden korvauksia yksikkökustannusten, kertakorvausten ja kiinteämääräisen rahoituksen perusteella yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 artiklan mukaisesti	☐	☒
Ohjelmassa aiotaan sen hyväksymisestä alkaen käyttää kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen perustuvan unionin rahoitusosuuden korvauksia yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 95 mukaisesti	☐	☒

Lisäys 1: Yksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin ja kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus

A. Yhteenveto pääkohdista

Erityistavoite	Arvioitu osuus erityistavoitteen kokonaisrahoituksesta, johon yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja sovelletaan, prosentteina	Katettavat toimitus-tyypit		Korvauksen maksamisen edellytyksenä oleva indikaattori (2)		Korvauksen maksamisen edellytyksenä olevan indikaattorin mittayksikkö	Yksinkertaistetun kustannusvaihtoehdon tyyppi (vakioyksikkökustannukset, kertakorvaukset tai kiinteämääräinen rahoitus)	Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen määrä (euroina) tai prosentteina (kiinteämääräisen rahoituksen osalta)
		Koodi(1)	Kuvaus	Koodi(2)	Kuvaus			

(1) Tällä tarkoitetaan AMIF-, BMVI- ja ISF-asetusten liitteessä VI olevaa koodia.

(2) Tällä tarkoitetaan tapauksen mukaan yhteisen indikaattorin koodia.

Lisäys 1: Yksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin ja kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus

B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot

C. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen laskenta

1. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvauksen tai kiinteämääräisen rahoituksen laskennassa käytettävien tietojen lähde (kuka on tuottanut, kerännyt ja kirjannut tiedot; minne tiedot on tallennettu; koontipäivät; validointi jne.):

--

2. Selvittääkää, miksi ehdotettu menetelmä ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 94 artiklan 2 kohtaan perustuva laskelma ovat oleellisia toimen tyyppin kannalta.

--

3. Ilmoittakaa, miten laskelmat on tehty, mukaan lukien erityisesti mahdolliset oletukset laadusta tai määristä. Tarvittaessa olisi käytettävä tilastollista näyttöä ja vertailuarvoja ja ne olisi toimitettava pyydettyssä muodossa, jota komissio pystyy käyttämään.

--

4. Ilmoittakaa, miten varmistetaan, että ainoastaan tukikelpoiset menot on otettu huomioon laskettaessa vakioyksikkökustannuksia, kertakorvausta tai kiinteämääräistä rahoitusta.

--

5. Tarkastusviranomais(t)en arvio laskentamenetelmästä ja määristä sekä järjestelyt, joilla varmistetaan tietojen tarkastaminen, laatu, kerääminen ja tallentaminen.

--

Lisäys 2: Kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen perustuva unionin rahoitusosuus

A. Yhteenveto pääkohdista

Erityistavoite	Määrä, jonka kustannuksiin perustumaton rahoitus kattaa	Katettavat toimityypit		Edellytykset, jotka on täytettävä / Tulokset, jotka on saavutettava, jotta komissio suorittaa maksun	Indikaattorit		Mittayksikkö, jota sovelletaan edellytyksiin, jotka on täytettävä / tuloksiin, jotka on saavutettava, jotta komissio suorittaa maksun	Ennakoitu korvausmenetelmän tyyppi, jota käytetään tuensaajalle tai tuensaajille tarkoitetun korvauksen maksamiseen
		Koodi(1)	Kuvaus		Koodi(2)	Kuvaus		

(1) Tällä tarkoitetaan AMIF-, BMVI- ja ISF-asetusten liitteessä VI olevaa koodia.

(2) Tällä tarkoitetaan tapauksen mukaan yhteisen indikaattorin koodia.

B. Toimen tyyppiä koskevat tiedot

Lisäys 3

Temaattinen rahoitusväline (AMIF-asetuksen 11 artikla, BMVI-asetuksen 8 artikla, ISF-asetuksen 8 artikla)

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset	
C(2022)8340 - 23.11.2022 - 4	4.0	Hyväksytty	27.8.2025		
Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
1. Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	Pact and Ukraine specific action		24 485 206,61		<p>Erityistoimi jäsenvaltioiden tukemiseksi muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanossa</p> <p>Tässä erityistoimessa ja erityistavoitteen 1 osalta rahoituksella edistetään useita muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen yhteisen täytäntöönpanosuunnitelman rakenneosia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakenneosaa 2 (Uusi järjestelmä muuttovirtojen hallitsemiseksi EU:n ulkorajoilla) rakentamalla Joutsenon vastaanottokeskukseen asianmukaiset tilat haastattelujen järjestämiseksi, huolehtimalla haastatteluhuoneista, hankkimalla etähaastattelussa käytettäviä laitteita ja kalustamalla/varustamalla vastaanottokeskusta - rakenneosaa 3 (Vastaanoton uudelleentarkastelu) kehittämällä IT-järjestelmiä ja kunnostamalla vastaanottotiloja - rakenneosaa 4 (Oikeudenmukaiset, tehokkaat ja yhtenäiset turvapaikkamenettelyt) palkkaamalla lisää henkilöstöä hakemusten käsittelyä varten; tarjoamalla tulkkauspalveluja hakemusten tekemistä varten; antamalla oikeudellista neuvontaa hallinnollisesta menettelystä ja tarjoamalla tulkkauspalveluja; palkkaamalla lisää asiantuntijoita sopimuksen täytäntöönpanoa varten; kehittämällä IT-järjestelmiä ja hankkimalla laitteita - rakenneosaa 6 (Oikeudenmukainen ja tehokas järjestelmä: uudet vastuuta koskevat säännöt toimiviksi) palkkaamalla lisää henkilöstöä turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen täytäntöönpanoa varten - rakenneosaa 9 (Kansainvälistä suojelua hakevia ja haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä koskevat uudet takeet ja perusoikeuksien toteutumisen valvonnan tehostaminen) <ul style="list-style-type: none"> o perustamalla julkisten oikeusavustajien päivystysjärjestelmän ja ylläpitämällä sitä; kehittämällä oikeusapujärjestelmää o kehittämällä ja ylläpitämällä IT-järjestelmiä, joita käytetään asiakkaille tiedottamiseen ja muuhun ohjeistukseen; rahoittamalla asiakkaille tiedottamisesta ja muusta ohjeistuksesta aiheutuvia henkilöstökuluja; rahoittamalla viestintä- ja käännöskuluja o rahoittamalla sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä lisätarpeita: tietotekniikan kehittämistä, henkilöresursseja, erilaisia tukipalveluja ja koulutusta - rakenneosaa 10 (Uudelleensijoittaminen, osallisuus ja kotouttaminen) kehittämällä IT-järjestelmä kiintiöpakolaisprosessia ja sen toimintoja varten (ml. Eurodac)
3. Palauttaminen	Pact and Ukraine specific action		1 035 000,00		<p>Erityistoimi jäsenvaltioiden tukemiseksi muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanossa</p> <p>Tässä erityistoimessa ja erityistavoitteen 3 osalta rahoituksella edistetään muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanosuunnitelman rakenneosaa 5 (Tehokkaat ja oikeudenmukaiset palauttamismenettelyt) tukemalla palauttamistoimintoihin liittyvän IT-järjestelmän kehittämistä ja ylläpitoa.</p>

TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			1 531 212,39		Technical assistance
---	--	--	--------------	--	----------------------

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset
C(2022)8340 - 23.11.2022 - 3	3.0	Hyväksytty	14.3.2025	

Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
4. Yhteisvastuu	Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy		5 250 000,00		AMIF TF – Resettlement & Humanitarian Admission (Art. 19 AMIF Regulation)
4. Yhteisvastuu	Kansainvälinen suojelu (siirto jäsenvaltioon)		760 000,00		AMIF TF – Relocation (Art. 20 AMIF Regulation)
TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			360 600,00		Technical assistance

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset
C(2022)8340 - 23.11.2022 - 2	2.0	Hyväksytty	22.1.2024	

Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
4. Yhteisvastuu	Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy		8 000 000,00		AMIF TF – Resettlement & Humanitarian Admission (Art. 19 AMIF Regulation)
4. Yhteisvastuu	Kansainvälinen suojelu (siirto jäsenvaltioon)		1 500 000,00		AMIF TF – Relocation (Art. 20 AMIF Regulation)
TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			570 000,00		TA

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset
C(2022)8340 - 23.11.2022 - 1	1.2	Hyväksytty	3.5.2023	We can confirm that at this stage our indicator projections stand and there is no need to update them.

Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
----------------	-----------	-------------------	-----------------------	--------------------------	---------------------

4. Yhteisvastuu	Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy		5 380 000,00		AMIF TF - Resettlement & Humanitarian Admission (Art. 19 AMIF Regulation)
TA.36(5). Tekninen apu – kiinteä määrä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artiklan 5 kohta)			322 800,00		TA

Menettelyn viite	Ohjelmaversio	Tila	Hyväksymis-/hylkäämispäivä	Huomautukset
C(2021)8458 - 25.11.2021 - 1	1.1	Hyväksytty		

Erityistavoite	Menettely	Tukitoimen tyyppi	Unionin rahoitusosuus	Ennakkorahoituksen määrä	Toimenpiteen kuvaus
4. Yhteisvastuu	Uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy		29 558 000,00		Initial TF AMIF - Resettlement & Humanitarian admission (art.19)

ASIAKIRJAT

Asiakirjan nimike	Asiakirjan tyyppi	Asiakirjan päivämäärä	Paikallinen viite	Komission viite	Tiedostot	Lähetyspäivämäärä	Lähettaja
-------------------	-------------------	-----------------------	-------------------	-----------------	-----------	-------------------	-----------